

587038

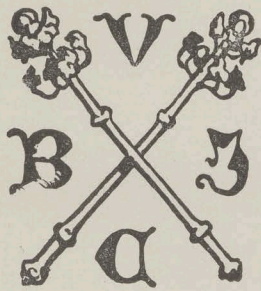
587040

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
BONNENSIS

1

587038 -
- 587040 -

Mag. St. Dr.

307/14

C

Or
du

D.

P
DE
mun
pe,

Antor
Cum

Re
T

se

CONSTITUTIONES

Primi.

CAPITULI GENERALIS MIECHOVIENSIS,

Ordinis Canonorum Regularium, Custodum S. Sepulchri Domini, Hierosolymitani.

S U B

Illustrissimo & Reuerendissimo Domino
D. MATHIA ŁUBIENSKI

Præposito Generali, Professo ejusdem Ordinis,
*DEI & Apostolicæ Sedis Gratiâ, Episcopo Chetmensi; de-
mum Archiepiscopo Gnesuensi, Primate, Primoq; Princi-
pe, ac Legatio Nato Regni Poloniae, & Magni Ducatus
Lithuaniae.*

Annò Domini MDCXX.

Ad diem XIX Octobris; celebrati.

A S. Sede Apostolica

Antoni **A P P R O B A T Æ.** *Woluiewicz*

*Eum facultate Illustrissimi & Reverendissimi Domini, D. Loci Or-
dinarii sub Prælum tradite Annò 1626.*

Denuò curâ & impensis.

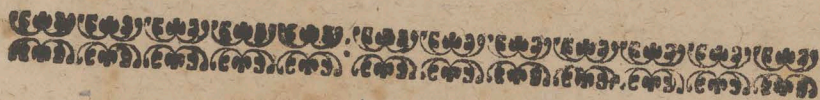
Reuerendissimi M. JACOBI RADLINSKI, Sacræ
Theologiæ Doctoris, ejusdem Ordinis Præpositi
Generalis, Infulati;

*additis Decretis Summorum Pontificum,
& Regularibus quotannis legendis.*

R E I M P R E S S Æ.

Typis Collegii Sandominicæ societatis JESU, Annò Domini, 1747.

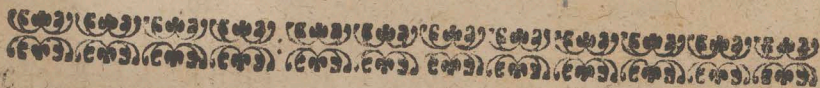

A P P R O B A T I O .

JOANNES FOXIUS *f. u.* Doctor Ecclesie Cathedra-
lis Cracoviensis Archidiaconus, unus ex Censoribus
Librorum imprimendorum ab **ILLUSTRISSIMO &**
REVERENDISSIMO DOMINO Loci Ordinario depu-
tatus, hasce Constitutiones Religioni Ordinis Custodum
SEPULCHRI Domini servientes, legi, easque optimo
zelô Superiorum conscriptas, ac Religiosis ad perfectam
institutorum suorum observantiam, facem præferentes,
utiliter imprimi posse censeo. Cracoviæ die 13. Martij
Annô 1621.

587038 I - 587040 I

M
CA
CU
MI
PO

U

PRÆFATIO

MATHIAS ŁUBIENSKI

CANONICORUM REGULARIUM;
CUSTODUM SS. SEPULCHRI DO-
MINI, HIEROSOLYMITANI; PRÆ-
POSITUS GENERALIS, NOMINATUS
EPISC: CHELMENSIS. &c.

Universis Religiosis nostris Fratribus,
Salutem in Domino.

Dosteaquàm Divinâ vocatione, &
vestrâ concordi voluntate, ad susti-
nendum munus Generalis Præpo-
siti, Ordinis Canoniorum Divi
Augustini, Custodûm Sepulchri
Domini, admoti sumus; continud
sentientes, quàm grave onus hu-
meris nostris impositum suscepe-
ri-

Praefatio.

rimus, eò causam, studiumq; nostrum contulimus, ut praescriptam à majoribus nostris Religiosæ vitæ normâ inspiceremus, universique Ordinis nostri Religiosos, & loca Ecclesiasque eorum curæ commissas, institutâ & peractâ generali visitatione, lustravimus, ut & nos eorum vultus, actusque, & conversationem notam haberemus, & illi vicissim Pastoris voce, & cohortatione auditâ, ad suam sibiq; subiecti populi curandam salutem, animarentur. Quibus ex animi nostri sententia, Divinâ nobis suffragante gratiâ peractis, reliquum erat, ut coactâ universi Ordinis nostri Hierosolymitani congregatione, consilium caperemus, quâ ratione, quod per Prophetam Ezechielem nos Dominus facere iubet, id quod in grege nostro infirmum erat, consolidavimus, quod ægrotum sanavimus, quod confractum alligavimus, quod abjectum reduceremus, & quod perierat, quaereremus: Leges & constitutiones majorum nostrorum, magna ex parte abusu & desuetudine abrogatas, formavimus, alias quas praesens rerum status poscebat, conderimus. Quod quidem, aliis negotiis, & curis utcunq; soluti, hisce diebus praestitimus: convocatâ & peractâ Synodo nostri Ordinis, in qua more institutôq; majorum nostrorum, ex consilio & assensu omnium Fratrum, Constitutiones Ordinis, & instituto nostro, in quo nos Domino famulaturos, juratâ fide spondimus, consentaneas, sanximus, condidimusque: quas Religiosorum &

docto-

docto-
vestr
in lu
& p
ad le
ad in
scrip
bic a
omni
quam
nostr
confi
ret c
voca
Relig
inten
move
nimò
dena
lias
effici
ve

Præfatio.

doctorum hominum censurâ examinatas & approbatas,
vestra imprimis utilitati, vestrae saluti deservituras,
in lucem datus. Hortamur igitur vos in Domino,
& per viscera misericordiae Dei obsecramus, ut non
ad legendas modo has Constitutiones, sed multò magis
ad implenda & exequenda ea, quæ illis salubriter præ-
scripta vobis proponuntur, animum adiiciatis. Vestra
hic agitur salus, vobis, & gregi curæ vestrae commisso,
omnis hac in parte nostra desudavit sollicitudo,
quam vos gratis animis excepturos, & paternam
nostram curam filiali observantiâ amplexuros, omninò
confidimus. Deus Optimus Maximus eas vobis inspi-
ret cogitationes, ad eos accingat conatus, qui vestrae,
vocationi sunt consentanei, ut omnes actiones vestrae
Religiosæ sanctitatis odore flagrent, ut nos qui id unum
intendimus, quatenus nostram & vestram salutem pro-
moveamus, ut hoc qualicumq; labore, quem simplici a-
nimò, augendi cultûs Divini causâ suscipimus, diurnum
denarium, apud benignum & liberalem Patrem fami-
lias promereamur, voti & desiderii nostri compotes
efficiamur: Ut in extremo iudicii die, flore virtutum
vestrarum ornati (corona enim nostra estis vos)
coram supremo iudice compareamus.

AD LAUDEM & GLORIAM DEI OMNI-
POTENTIS, ac universi Ordinis Canonici, Custo-
diæ Sacrosancti SEPULCHRI Dominici Hieroso-
lymitani, deputati; commodum & utilitatem, Capi-
tulum Generale, per Reverendissimum D. MA-
THIAM LUBIENSKI, ejusdem Ordinis & Con-
ventûs MIECHOVIENSIS Præpositum Generalem, &c.
ad diem XIX. Octobris, Anni M.DC.XX. Miecho-
viam indictum, eodem die, votivô sacro de SPIRI-
TU S. præmissô, ac deinde sequentibus diebus
feliciter continuatum, Præsidente eodem REVE-
RENDISSIMO GENERALI PRÆPOSITO. Præ-
sentibus Reverendis ac Religiosis Præpositis, Pa-
rochis, & aliis Regularibus ejusdem Ordinis
Canonicis. Cujus quidem Capituli hæc
sunt Statuta & Decreta, quæ
sequuntur.

PRO-

C
7
Mie
giosè
nexa
& Ty
ri vi
frust
nulla
Offici
const
in sa
serva
nia,
Gener
scriba
suam
eig; c

PROOEMIUM.

CUm in aliquot Capitulis Generalibus, operâ & Studiis Illmi olim Cardinalis Bathorei, Præpositi Generalis Miechoviensis, celebratis; illa omnia, quæ ad vitam Religiosè instituendam, & ad alia munia huic Religioni annexa, ritè obeunda, pertinent, ita sufficienter sancita, & Typis mandata reperiantur, ut ferè nil præterea requiri videatur, quàm ut ea debitæ executioni (sine qua frustra conduntur leges) demandentur; hoc autem nullâ aliâ commodiori ratione, quam per illos, qui in Officiis ex antiqua Religionis nostræ ordinatione sunt constituti, perfici posse videantur. Ideò eam methodum, in sancendis hujus Capituli Statutis, & Ordinationibus, servandam esse censemus, ut cujuslibet Officialis munia, juxta præscriptum Constitutionis ultimæ Capituli Generalis secundi, distinctis Capitibus comprehensa, describantur; quatenus unusquisque illorum, functionem suam, quasi in una quadam tabula, depictam aspiciat, eiq; deinceps tantò diligentius attendat.

DE

DE OFFICIO PRÆPOSITI GENERALIS.

Vādoquidem Pastoris officium est, præcedere; ovium autem sequi, idēd operæ pretium fuerit, ut Præpositus Generalis à seipso reformationem incipiat, & memor Religiosæ vocationis suæ, vitam suam ex præscripto Regulæ, & constitutionū Ordinis, ita instituat; ut reliquis membris sit ad omnem virtutem, & perfectionem exemplō, & incitamentō. Circa Ecclesiam suam resideat, & ab ea (causâ legitimâ exceptâ) se non absentet, præsertim verò pro solemnioribus Festis diebus Anni. Communi vitæ cum Fratribus assuescat, & cum illis in Choro, Capitulo, Refectorio, & Dormitorio, (quantum per alias occupationes licebit) sit frequens, eosq; debitō honore & amore prosequatur.

Mensâ frugali (in absentia præsertim Hospitiū) contentus, duos adminus Fratres ei adhibeat, & ad eam ex sacra scriptura, & aliis piis Ecclesiæ Scriptoribus, aliquid accomodatum legi faciat. Habitum decentem, non tamen superfluum, Cruce geminata, (ex Præscripto Ordinis) insignitum, deferat.

Bonorum, & Patrimonii Monasterii ad mensam Præpositi, antiquitūs pertinentium, meminerit se non Dominum sed

sed di
fluīs
ni stat
Eccle
suos i
rali (si
H
tam p
Religi
Christ
I
do et
tigeri
tatis
I
ut vo
locet
ne, a
nos,
infer
oppr
redd
loru
Capi
tūs
eiufn
bunt
ni m
Præp
dem
Et p
mali
sus

sed dispensatorem esse, ac proinde redditus illorum, superfluis sumptibus non exhauriat, sed quid quid sustentationi statui ipsius convenienti, superfuerit; id in utilitatem Ecclesiæ suæ, & in usum pauperum convertat. Proventusq; suos ita distribuatur, ut expensarum rationes, Capitulo Generali (si quando ita expedire videretur) reddere sit paratus.

Hospitalitatem à SS. Patribus magnoperè cõmendatam promptè erga omnes, præsertim verò Peregrinos & Religiosos exerceat, memor, eos qui hospitalitatem amant, Christum Dominum in hospitibus excipere.

In suos consanguineos, non sit profusus, & si quando eum illorum inopiæ subuenire, necessitate urgente, contigerit; id non tã ex affectu sanguinis, quã ex debito charitatis Christianæ officio faciat.

Bona mensæ suæ nullatenus alienet, & ea in Arendam ut vocant, ultra triennium (& hoc cum scitu Fratrum) non locet, nec anticipatã reddituum ex bonis locatis perceptione, aut eorundem bonorum ex leui censu ad multos Annos, locatione, Monasterio & successoribus præiudicium inferet. Ne autem subditi per locatores, seu Arendatores, opprimantur: Et ne bona Monasterii per eosdem desolata reddantur. Neque fines & limites bonorum, negligentia illorum diminuatur; Singulis trienniis duo Consilarii ex Capitulo Generali assignati, omnes Præpositi & Conuentus Possessiones, impensis eiusdem, obibunt, & ne quid eiusmodi in iis fiat, Reuerendissimum diligenter præmonebunt.

Cum autem ex antiquo, certi redditus pro communi mensa Fratrum sint assignati, & successu temporis, per Præpositos Generales aucti; in usu & possessione eorundem, Cõmunitatem Conuentus sui perpetuò conseruabit. Et præcauebit diligenter, ne per Officialium incuriam, vel malitiam, quidquam ex illis diminuatur, vel in aliquos abusus conuertatur.

Do Officio

Fabricam majorem templi & Conuentus, ex Prouentibus ad Mensam suam spectantibus, pro sua liberalitate prouidebit, & curia Præposituræ vnâ cum ædificiis Prædialibus, ne successu temporis detrimentum patiantur, maturâ eorum restauratione obuiam ibit.

Beneficia ad Conuentum MIECHOVIEN: pertinentia, nemini alteri, præterquam eiusdem Ordinis Presbyteris, legitimeque iuxta præscriptum Constit: 17. Lib. 3. Cap. Gen: secundi, electis, conferet.

Debitum numerum Religiosorum, ad explendas fundatorum pias intentiones in Conuentu, pro posse foueri curabit.

Maximè autem attendere debet, vt omnes Fratres curæ suæ commissi; vocationi suæ Religiosæ respondeant, vt ea quæ in Regula & Constitutionibus Ordinis præscribuntur, ad amussim obseruent, atq; eius rei causâ, ipsum Monasterium sæpius, reliquas autem Ecclesias, per Prouinciales quidem semel quolibet Annô, per se autem, vel si legitime fuerit impeditus, per suos Cômmissarios, singulis triennis, visitet, & quæ deprauata repererit, reformare, & in Spiritu lenitatis, corrigere studeat.

Ac præterea Capitula Generalia, exemplô aliarum Religionum rectè institutarum, singulis triennis (nisi aliquod legale obstiterit impedimentum) Miechoviæ habeat, & in iis de disciplina Regulari retinenda, & de moribus deprauatis corrigendis, cum Fratribus Ordinis, maturiori iudicio præditis, consilia conferat.

In omnibus deniq; actionibus, talem se exhibeat, ut quemadmodum dignitate aliis præstat, ita iisdem sanctitate & odore, bonorum operum, præcellat.

Porro cum de dispositione rerum post obitum Fratrum relictarum, Ordinationes, in præcedentibus Capitulis Generalibus descriptæ habeantur, quæ etiam deinceps obser-

obser-
de re
pressu
sus in
ne id
cernit
Relig
curre
quidq
de ju
& fan
flavit
quum
quide
suppe
vialia
pelles
æstim
verò
super
vilior
& re
Custe
derel
Præd
pelle
bern
mini

Præpositi Generalis.

4

observari debent; De Præpositis autem Generalibus, & de rebus post decessum illorum derelictis, nil sit in iis expressum; Ipsâ verò experienciâ edocti simus, multos abusus in distractione ejusmodi rerum committi solere: idcirco ne id in posterum fiat, obviare volentes, statuimus & decernimus, idq; sub pœna Excommunicationis majoris, per Religiosos hujus Constitutionis violatores, ipsò factò incurrenda, ut morte Præpositi Generalis interveniente, quidquid ultra ordinationem, quæ illi tanquam Prælato, de jure Communi, quò ad pias causas, competit; funere & familiâ expeditis, & ære alienò, si quod defunctus conflavit, exsolutò, tam ex pecunia, quàm ex suppellectili reliquum fuerit, id totum hòc modò distribuatur. Pecunia quidem tam parata, quàm in nominibus existens, & omnis suppellex pretiosior, utpotè argentum, libri, Casulæ, pluvialia, & reliqua suppellex sacra, tapetia, aulæa, vestes, & pelles præstantiores, pretium equorum & currum, iustâ æstimatione venditorum, in usum ipsius Ecclesiæ; Omnis verò suppellex mensæ, cellarii, & vinum, si quod funeri superfuerit, in usum mensæ communis; Vestes deniq; viliores, statui religioso convenientes, lectisternia, indusia, & reliqua minuta suppellex, in usum Fratrum, arbitriò Custodis, & consiliariorum (ante quorum adventum, res derelictæ, à nemine attrectari debent) dividenda, cedant. Prædia autem cum frumento, pecore, pecude, & reliqua suppellectili, ita per Administratorem, à capitulo electum, gubernentur, ut meminerit se, futuro successorì, rationem administrationis redditurum.

DE OFFICIO. CUSTODIS ET VICECUSTODIS.

Qui idem & Magister morum.

CUM ex præscripto Capituli Generalis Secundi, Constitutionis 9. lib: 3. Custos totius Regularis disciplinæ director, & tutor esse debeat, idè hortamur, ut juxta præscriptum ejusdem Constitutionis in exequenda regula, & Statutis Ordinis, sit feruens, & ea omnia, quæ ad observationem votorum essentialium, & Regularis disciplinæ pertinent, diligenter à fratribus adimplenda curet, eosq; ad studia sacrarum literarum, & pias meditationes, ac ad perfectionem omnium virtutum, non tantum admonitionibus, sed multò magis exemplò suò inuitet.

In Choro dum Officium Divinum decantatur, nisi legitime fuerit impeditus, sit semper præsens, & ut horæ Canonice, devotè, & ordinatè, decantentur, cultusq; Divinus nulla in re negligatur, sedulò attendat.

Cùm autem Patronorum ordinis officia, nuper in ordinem sint redacta, & cum approbatione & licentia Illustrissimi Domini Læciordinarii, Typis iam mandata, idè illa ab universo ordine recipienda, & eadem quàm diligentissimè in posterum observanda esse, decernimus.

Animarum, quæ huic Ecclesie in spiritualibus concreditæ sunt, diligentem curam Custos gerat, utq; iis, per diligentiores, & peritiores Fratres, specialiter ad hæc deputatos, Sacramenta debitè & ordinatè administrentur, omnem operam navet.

Nullum autem ex Fratribus, ad audiendas Confessiones deputabit, nisi prius legitime, ab Officio Illustrissimi Domini,

Domini Lociordinarii, vel ab aliquo alio, ab eo ad id deputato, fuerit approbatus.

Attendat præterea diligenter Pater Custos, ut omnia rectò ordine iuxta distributionē horarum inferiùs descriptarum, in Convetu peragantur, & ut singuli Fratres suò munere ritè fungantur. Nec dissimulet peccata delinquentium, sed mox, ut cæperint pullulare, radicitùs ea evelli curet, ipsosque delinquentes, primò quidem admonitione, vel levi carcere (quem ad puniendas leviores culpas distinctū, à præfenti subterraneo & obscuro in posterum esse volumus) corripiat. Si autē inobedientes & incorrigibiles fuerint, severiori disciplinâ, & arctioribùs, carceribùs, coerceat. Quod si ejusmodi correctione se non emendaverint, eos ad præpositū Generalem deferat. Maximè autem in eos, qui dissidia, rixas, contentiones, & seditiones inter Fratres excitant, & qui ebrietati student, vel qui septa claustris sine licentia egredi præsumunt, vel qui deniquè de turpi vita, & incontinentia suspecti sunt, animadvertat, omnesque horum peccatorum occasiones diligenter amoveat.

Capitula bis in Hebdomada, Feriâ quartâ, & sextâ, juxta Constit: 16. lib: 3. Cap: Gen: 2. celebrare non prætermittat, eumque ordinem in illis celebrandis teneat, qui ibidem est præscriptus. Præsertim verò sedulus sit in Fratrum negligentis per hebdomadam commissis, diligenter indagandis, & iuxta meritum & exigentiam corrigendis. In quibus etiam, adinstar aliarum Religionum vt singuli, Fratres, proprias culpas superiori suo fateantur, Et si id facere neglexerint, ab aliis, qui illorum defectus notauerint, Capitulo deferantur, in posterum observari volumus. Clausuræ Monasterii sedulam curam habeat, & vt seræ portarum sint firmæ, & semper clausæ teneantur; nevé feminæ septa Monasterii vlla ex causa ingrediantur, sedulò præcaueat.

Silentium frequentissimâs Antiquorum Patrum ad-

moni-

monitionibus commendatum, & regulæ, statutorumque nostrorum Decretis confirmatum, in Dormitorio, Claustro, Templo, & Refectorio, omni tempore, (horis recreationis, alterâ post prandium, alterâ post cœnam, & mediâ post vespervas exceptis) diligenter præcustodiat, statimque silentii, sine legitima causa fracti, transgressori pœnam arbitrariam iniungat.

Claues cellarum omnium, (præter has quas singuli fratres habent) penes se retineat, licitumque sit ei aperire cellas, & illas inuisere, quoties ipsi expedire visum fuerit. Ordinariè autem, visitationem cellarum singulis mensibus obeat, ac videat, ne in cellis retineant Fratres res statui Religioso minime convenientes, vtpotè instrumenta alearum, imagines profanas, scripta lasciuia, vinum, crematū, cervicalia superflua, vestes exquisitas, & alia similia; & si quæ talia repererit, illa statim amoueat, & excludat. Ea autem, quæ ex necessariis alicui Fratri deesse cognouerit, libenter ex communi vestiario suppeditet.

Oeconomix domesticæ ita attendat, vt in administratione illius tam per ipsum, quàm per alios Officiales, nil negligatur, & multòminùs, quicquam perperam committatur. Factores autem Prædiorum, ad mensam Fratrum pertinentium, non Religiosas sed seculares Personas, quarum fides & dexteritas, in Administratione bonorum fuerit commendata, in posterum constituat.

Etsi autem institutio Custodis, hæstènùs à sola ipsius Præpositi Generalis voluntate dependebat, quia tamen universo Ordini nostro plurimum interest, ut talis huic muneris præficiatur, qui ei, pro dignitate & utilitate Religionis, sufficere possit; Idèd consultiùs esse ducimus, ut in posterum ad electionem ipsius, non tantùm Fratres præsentés, sed etiam Consiliarii advocentur, & ipsius electio, capitulariter instituat. In potestate tamen Præpositi erit

eum

eum
ut al
Const
Ordin

fit re
quod
Conv
bitum
ac ej
pian
rò Cl
assurg

naster
Vicec
atq,
xeque
tentè
fertim
tes p
us m
res m
illoru
noren
hibere

C
Q

Consiliariorum.

8

eum quem Fratres elegerint confirmare, aut eò repulsò, ut alteri magis idoneo, vota sua ferant postulare, juxta Constit: 17. Lib. 3. Cap: Gen: Secundi de electione ad Ordinis beneficia præscriptam.

Cùm autem in religione nostra, antiquâ consuetudine sit receptum, & Constitutionibûs ordinis comprobatum: quod Custos, alterum post Præpositum Generalem in Conventu locum obtineat. Hortamur Fratres, ut illi debitum honorem & obsequium omni tempore exhibeant, ac ejus iussu atq; monita; non aliter quàm nostra accipiant, in omnibusq; libenter illi obtemperent; quoties verò Chorum, vel commune Refectorium, ingreditur, omnes assurgant, ac debitam Reverentiam ipsi præstent.

Verùm cum ipsum nonnunquam, negotiorum Monasterii causâ, à Conventu abesse contingat, in locum ipsius Vicecustos, quem nos pro tempore elegerimus, succedet, atq; prædicta omnia munia, ad Custodem pertinentia, exequetur. Præsente autem Patre Custode Vicecustos attentè mores Fratrum obsevabit, & illorum defectus, præsertim in Divinis Officiis, diligenter notabit, ac negligentes primò quidem officii admonebit, deinde verò si ipsius monita non curauerint, Patri Custodi deferet, vel si res moram patietur, in Capitulo particulari negligentiam illorum accusabit. Cui etiam Fratres, non minorem honorem, & obediētiam, quàm ipsi Custodi in posterum exhibere debebunt.

DE OFFICIO. CONSILIARIORUM.

Quoniam in Ordine nostro, consilarii eo fine sunt instituti, ut eos in rebus Ordinis difficilioribus, Reveren:

rendissimus Dominus Generalis, & Custos conventûs, fidos socios & consortes, laboris sui habeant; ubi enim multa consilia, ibi necesse est multam esse salutem; Proindè quotiescunq; in Conventum negotii alicuius tractandi causâ vocabuntur, promptè & libenter se sistant, & rogati, consilia sua, sincerè & candidè explicent.

Etsi quid in Ordine perperam fieri adverterint, Reverendissimo, cujus id potissimum interest, vel in ipsius absentia Custodi deferant; mala enim faciliùs in ipsis incitiis corrigi possunt, quàm cum ob dissimulationem sumpserint incrementa. Sicut autem cæteris Fratribus præstant dignitate, ita exemplò, doctrinâque suâ illis præluceant, atq; ad pietatem & vitam religiosam, cum timore Dei transigendam duces sint.

Illorum etiam muneris erit attendere, ut jura & Privilegia, huius Almi Conventûs, atq; aded omnium Conventuum & Ecclesiarum, Ordinis nostri, fideliter hîc in consueto Archivio, sub firma clausula conserventur. Clavesq; tam ab Archivio, quàm à sigillo majori, à duobus vicinioribus è medio illorum, unâ cum Custode pro tempore existente, retineantur.

Ad electionem quoque tam Custodis, quàm eorum, qui beneficiis, sive Ecclesiis præficiendi sunt, ii præsertim, qui erunt viciniores, accersentur ac contractus locandorum, prædiorum sive ad mensam Reverendissimi, sive ad mensam Fratrum spectantium, cum consilio & scitu ipsorum, in posterum fieri debent.

Quoniam autem plurimum interest, quales Personæ in Consilium adhibeantur, ided eorum vita & doctrina diligenter à Capitulo Generali examinari debet, quos auctores Consilii publici, Conventus habere voluerit; liberumq; erit, singulis Generalibus Capitulis, Reverendissimo, iuxta beneplacitum suum, alios atque alios, quos huic officio

officio
autem
luti lo
est. E
habiles
ter qu
qui R
consti
Custo
possit.

DE

VE
v
o
lis M
ptaru
redda

neces
ram
neces
desit,
nemi
neant

Fratr
ria,
simu
fectu

officio & muneri aptiores esse aduerterit subrogare. Illa autem Constitutio quæ in Cap. 1. Gen. Consiliarios veluti loco affixos deputat, tempori accomodata censenda est. Fuerunt enim illò tempore, circa dicta loca, Personæ habiles, & ad danda consilia sufficientes. Ita tamen ut inter quatuor Consiliarios, unus ex residentibus Fratribus, qui Reverendissimo magis idoneus videbitur, in posterum constituatur, quatenus tam ipsi Generali Præposito, quàm Custodi in gravioribus negotiis, à Consilio præsto esse possit.

DE CONSERVATORUM DOMUS,
seu Vestiariorum officio.

Vestiarii quibus quæstura, seu procuratio omnium Proventuum ad Conuentum spectantium, demandata est, officio suo per omnia fideliter respondeant, & singulis Mensibus coram Custode & Capitulo, omnium perceptarum & expensarum quotidianarum exactam rationem reddant.

Vestiariæ, (qui locus est communis, ad vestes & res necessarias Fratrum deponendas, deputatus,) diligentem curam habeant. Et ut semper pannus, tela, calcei, & alia necessaria ibidem sint in promptu, ac ne fratribus aliquid desit, diligenter provideant, & Custodem (quò inconsultò nemini quicquam dabunt) tempestivè ea de re præmoneant.

Cum autem pensio florenorum 100. ex bonis mensæ Fratrum, in 3. capitulo Generali, pro necessitatibus Vestiariæ, assignata, nequaquam sit sufficiens, idè Reverendissimus Dominus Generalis, pro suo Paterno in Fratres affectu, ex bonis mensæ suæ, in eum usum, nomine pensio-

nis Annuæ. pro singulis Fectis Sancti Michælis ad manus vestiariorum solvendæ florenos 200. perpetuò assignat, & ut pro hac utraq; summa simul iuncta, singulis annis prædicta necessaria ad vestiariam comparentur, statuit, & ordinat. Quod si, nec hæc summa in eum usum fuerit sufficiens, residuum ex redditibus ad mensam communem spectantibus, suppleri debet, ita ut nequaquam Fratribus aliquid necessarium desit.

Vestiariorum quoque curæ erit, ut libri in Bibliotheca Monasterii depositi, à pulueribus, & tineis sæpius excutiantur, & ordinatè ac suis locis collocentur, utq; index illorum sufficiens semper habeatur, quorum unus circa vestiarios, alter penes Prælatum retineatur. Nec alicui Fratri ex Bibliotheca extrudentur, nisi nomine tam Fratris librum accipientis, quàm Authoris libri, in tabulam seu in schedam ad id affixam memoriæ causâ relatò.

Etsi verò omnium bonorum ad mensam Fratrum pertinentium administratio ad illos pertineat; eadem tamen bona, irrequisito consensu Reverendissimi & Consiliariorum non elocabunt, nec de vendendis decimis, ad mensam Fratrum pertinentibus, insciò vel in consultò P. Custode, aliisq; Fratribus in Conventu præsentibus quidquam statuere poterunt. Illi autem Fratres qui tempore decimationis, ad hoc negotium deputati fuerint, sobriè, & tempestivè ad Conuentum redire debebunt.

DE OFFICIO
THESAURARII & SACRISTÆ
 Senioris, qui idem & Magister Cærimoniarum.

QVandoquidem ex antiqua consuetudine huius Ecclesiæ, duo Fratres ad suppellectilem Ecclesiasticam confer-

servan
 ter ve
 suo m

Et
 ciosior
 ventar
 res aff
 mnitat

R
 confes
 Reliqu
 genter
 depos
 super
 reo C
 & ob
 to, m
 comp
 in po
 nare,

ab ip
 narib
 rurse
 clefi
 cem
 cum
 poss

Sacr
 fibi
 rit l
 ante

Theſaurarij & Sacriſtæ Senioris.

ſervandam deſignari ſoleant, alter quidem in Theſauro, alter verò in Sacriſtia. Attendet Pater Cuſtos, ut uterq; ſuo munere rectè & ſedulò fungatur.

Et Theſaurarius quidem conſcriptò ſuppelleſtilis pretioſioris, quæ in Theſauro conſervari ſolet, ſufficienti Inventariò, diligenter argentum Eccleſiæ, & veſtes pretioſiores aſſervabit, nec eas ad uſum facile extradet, niſi ſolemnitate feſti, vel Perſonæ qualitate id expoſcente.

Reliquiarum quoq; ſacrarum, indicem, à nobis nupèr conſcriptum, ſemper in promptu habebit. Ipſæ autem Reliquiæ tam quæ in Crucibus quàm quæ in Thecis argenteis, & ciſtula cum Cardinibus & ſera argenteis, ſunt depoſitæ, unà cum Authentico, à S. Carolo Borromeo, ſuper eaſdem reliquias Illuſtriſſimo olim Cardinali Bathoreo Conventùs hujus Præpoſito conſeſſas, ſubſcripto, & obſignato, in Armariolo decenti, nuper ad id præparato, majori ſtudiò & reverentiâ, quàm hætenùs factum comperimus, à Theſaurario ſerventur, & nemo audeat in poſterum quidquam de illis detrudere, vel cuiquam donare, ſub pænâ Excommunicationis ipſò factò incurrenda.

Dum verò Sacræ Reliquiæ in publicum exponuntur, ab ipſis Presbyteris ſuperpelliceis indutis, præmiſſis luminaribus, ſumma cum Reverentia in altare deferantur, & ruruſ in Sacrarium reportentur. Idem & Privilegia Eccleſiæ diligenter conſervabit, & eorum Summarium indicem nuper conſcriptum, in Theſauro retinebit, ut faciliùs cum aliquod Privilegium requiretur, per eum reperiri poſſit.

Sacriſta autem curabit, ut ſuppelleſ Eccleſiaſtica, ad Sacriſtiam pro communi uſu, à theſaurario, ſub Inventario ſibi tradita, mundè & ordinatè conſervetur, & ſi quæ fuerit lacera reſarciatur. In quem uſum cum nulla Proviſio antea facta fuerit, aſſignat Reverendiſſimus ex præventibus

bus Mensæ suæ, Pensionem annuam florén: 100. perpétuis temporibûs ad manus Senioris Sacristiani, vel Thesaurarii reddendam. Quam ille pecuniam, cum scitu Custodis in reficiendam vestem sacram, vel novam, ex viliori materia pro quotidiano usu comparandam convertere, & de illa singulis annis Præposito Generali vel Custodi, cum Vestitiis, rationem reddere erit adstrictus.

Sacras autem Vestes, Missam celebrare volentibus, promptè exhibeat, & ea quæ sunt ad altare necessaria, tempestivè per se, vel per Iuniorum Collegam suum subministret. Ac præterea Venerabile Eucharistiæ Sacramentum, Æstate octavò quòq; die, Hyeme verò decimò quinto renovet, & in renovatione fragmentorum diligentem curam habeat.

Idem etiam munus Magistri Cærimoniarum obibit. Cui omnes fratres sine contradictione, in iis quæ ad Cærimonias & Divina officia ritè obeunda pertinent obediant, sub pæna arbitraria per nos vel P. Custodem contravenienti, ex delatione dicti Magistri, imponenda.

Officium autem Magistri Cærimoniarum, hoc primum erit, ut denuntiet singulis Fratribus suum officium, circa Divina Ministeria adimplendum: vel potius in tabellam singulis Hebdomadis referat, qui, quò tempore, quòvè ordine, inseruire debebunt. Diebus verò Festis post Missarum solemniam lectum Sacrum in usum advenarum reservabit.

Curabit præterea, ut Fratres recenter ad Ordines Sacros promoti, in officio ordini suo annexo diligenter se exercent, & ut omnia rectè decenterq; circa Divina officia fiant, iuxta præscriptum cærimonialis & Rubricas Missalis Romani.

Idem advertet ut Presbyteri adminùs octavò quòq; die, Pænitentiariis ad id deputatis peccata sua confiteantur,

tur,
impe
tim
menta
ficiò
rum
neglig
P
gation
munu
ros n
um C
liquâ
est cel
iis C
obser
solem
bit,
diter
organ
Fratre
& fac
vertet

Sac
Sri
de
& stu
rificat

tur, & singulis diebus (nisi quis illorum legitime fuerit impeditus) missas celebrent; Celebraturi vero, ut unico saltem quadrante antequam ad altare accedant, Orationi mentali vel vocali vacent; atq; idem peracto Divino officio faciant, iuxta puncta meditationum ad calcem officiorum ordinis inserta. Qui autem hac in parte fuerint negligentes, eos Capitulo Septimanali deferat.

Præcavebit etiam ne expectent Eleemosinarum aggregationem celebraturi, sed ex Præscripto officii, singuli munus suum obeant. Peregrinos item & vagos Presbyteros non permittat in Ecclesia celebrare, donec testimonium Canonice Ordinationis exhibuerit. Idem etiam die aliquâ solemni instante, cum Reverendissimus Pontificaliter est celebraturus, Ministrantes tempestive ordinabit, & ut ab iis Cærimonie iuxta præscriptum Cærimonialis Romani observentur, diligenter attendet. Ac præterea in eadem solemnitate ad Primas Vesperas, binos Præcentores assignabit, qui pluvialibus, induti, in utrisq; Vesperis concorditer præcinent Antiphonas, & Versus apertâ voce, dum organa pulsantur legant; Quibus etiam diebus, ut omnes Fratres superpelliceis induti, Missarum solenniis in Choro, & sacris Concionibus intersint, idem Cærimoniarus advertet, & negligentes P. Custodi denunciabit.

De Officio

SACRISTÆ JUNIORIS.

Sacristæ Presbytero, adiungi deberet Clericus, in maiori aliquo Ordine Constitutus, propter atrectanda vel deferenda vasa sacra. Cuius officium erit, præparare & studiosè adornare altaria, Calices, Corporalia, & Purificatoria munda, celebrantibus decenter subministrare,

Ho-

Hostias, vinum, aquam claram & mundam, urceolos, ce-
reos, ignem ad usum rei sacræ, opportinô tempore pa-
rata habere. Externis advenis à Seniore Sacrista admis-
sis, volentibus celebrare, vestes sacras libenter, & cum
charitate ministrare.

Lavacrum tersum, cum munda aqua & mantilibus
mundis in numero sufficienti, peluim item pro abluendis
Corporalibus, & Purificatoriis, providere, Vasculum Aene-
um pro carbonibus in Ecclesiam deferendis, Forcipes pro
Hostiis scindendis, Lampades plures pro necessitate oc-
currente, Vasa olearia magna ad usum lampadis, Lucer-
nas duas hastis affixas, ad usum deferendi venerabile Sa-
cramentum ad infirmos, Tripodes cum vasis ferreis super-
impositis ad ignem deportandum, Thuribula, Malleolos,
ad affixionem taperum, Scopas majores ad purgandum
Templum, Minores ad vestes excutiendas ac reliqua, &c.

Suppellectilem in usum Sacristiæ in promptu habere,
Personas Laicas & ad servitium Divinum non pertinen-
tes, à Sacristia arcere. Ad fores Sacristiæ, Vasculum
Aeneum vel stanneum, cum aqua benedicta, & aspergio-
lo decenti habere. Hostias recentes & benè à fragmentis
purgatas, in vase mundo, plumbô circulo desuper tes-
tas, reservare, & pro iis conficiendis ferrea instrumenta,
& farinam triticeam recentem, & mundam, tempestivè
providere, utquè Æstivô tempore singulis septimanis,
Hyemali verò, singulis quindecim diebus pinferentur, at-
tendere.

Metricam Baptizatorum & Matrimonia contrahen-
tium, Missalia, ac reliquos libros pro communi necessita-
te & commoditate Ecclesiæ servientes, utpote librum A-
gendorum, Graduale, Psalterium, Libros ad cantum Ec-
clesiæ spectantes, &c. ordinatè & diligenter asservare; Et
ut præterea semper singula altaria Tabulæ Secreta Missæ
con-

cont
bus n
sepeliu
coæqu
mæ, u
propt
clesiæ
nova,
nis re
videre
profat
miscer
hibere

CA
c
Fratr
datô
voce
altern

MA
tà

M

continentes habeantur; ut pavementum Ecclesiæ, à sordibus mundum conservetur, & quoties in Ecclesia mortui sepeliuntur, ut lapides sepulchrorum reliquo pavimento cœquantur; ut ad Ecclesiam & Sacristiam seræ sint firmæ, ut Ecclesia debitò tempore claudatur, & tempestivè propter laboriosos homines aperiatur; ut ad ianuas Ecclesiæ intus aqua benedicta in vase convenienti, munda, nova, & clara ad usum introeuntium cum aspergiolis binis retineatur, & ut Cæmeterium de nocte claudatur, providere. Ne deniq; in porticu Ecclesiæ colloquia aliqua profana, & inhonesta tam à secularibus quàm à religiosis misceantur, nequè aliquid in ea indecens admittatur, prohibere.

Officium
CANTORIS.

Cantor ordinarius per Custodem is ex Fratribus assignetur, qui Divinis officiis in choro præesse, & qui disparitatem & dissonantiam canentium moderari sciat. Fratres autem ad Antiphonas & Responsoria cantanda, datò per Cantorem signò, omnes assurgant, & ea æquali voce decantent. Hebdomadarii verò in cantu horarum alternatim intonent, ac cæteris in cantando præeant.

DE OFFICIO.

MAGISTRI NOVITIORUM & de Institutione
tam in Novitiatu existentium quàm Juniorum
Fratrum Professorum.

Magister Novitiorum educationi & informationi, non tantum Novitiorum, sed etiam Diaconorum, Subdiaco-

diaconorum, & Clericorum Professorum, attendere & diligenter advertere debet, ut prædicti omnes tonsuram, & habitum talarem, ordini congruentem deferant; Confessionem adinùs bis in mense, Magistro vel ordinariis pænitentiariis, ad confessionem aliorum Fratrum excipiendas, deputatis, faciant, & sacram Communionem semel in mense, præter dies Festos solemniores, frequentent; ac ut ea omnia sciant quæ ad eorum munia ritè obeunda spectant. Si qui autem Novitiorum, officio suo defuerint, eos seridè corripiat, & in eorum vitam & mores diligenter inquirat: Illaque omnia observet, quæ in Constitutionibus Capitulorum Generalium, de iis laudabiliter præscripta habentur.

Porro si quis Novitiorum in Nocturna vel furtiva egressione è Monasterio deprehensus, vel cum mulieribus, insciò Magistrò collocutus fuerit, vel furtum de rebus Monasterii, aut Conventûs fecerit, vel lusu Chartarum & aliarum indulserit, eundem à Magistro Novitiorum primum Patri Custodi, deinde toti Capitulo denunciaturum, statim è Monasterio, & è societate Fratrum eiiciendum decernimus. Si quis verò ex Professis Junioribus, in tali (quod absit) delicto repertus fuerit, præter pœnas in Constitutionibus prioribus Ordinis determinatas, etiam sessionem unius septimanæ in arctioribus Carceribus, & trium dierum Jejunium in pane & aqua, talem omninò subire debere declaramus. Præcipuè vero curæ Magistro Novitiorum erit, ut Novitii non tantùm eos labores, quos Fratres ferre solent, subeant; sed etiam, ut juxta consuetudinem septimanatim assignati in Refectorio mensas mundas, & nitidas semper retineant. Aquam recentem in lavaterio mundo tempestivè subministrent: Dormitorium & Refectorium purgent, & in aliis humilitatis officiiis diligenter se exercent: Singulis item diebus Do-
mini-

mini-
statori-
las ge-
sas, iis

C
rimun-
aliis C
ut vid
exerci-
primò
tantur
ctum,
clausu
ad Di
immis

festis
na ha
tur qu
fessi i
in pie
assues
gister
ligion
bus p
tes vi
um E
tum c
venti
poru
80. p
renor
in A

minicis & Festis, bini sub cantu Evangelii candelabrâ gestatoria, cum cæteris accensis teneant, & præterea candelas gestatorias ad elevationem venerabilis Sacramenti accensas, iisdem diebûs, ante majus Altare, proferant.

Cum autem ad rectam Novitiorum institutionem, plurimum conducatur si seperatam à reliquis Fratribus (prout in aliis Cænobiis rectè institutis videmus) mansionem habeant, ut videlicet quietius suis muniis attendere, & Spiritualibus exercitiis liberius vacare possint; Ideo curæ erit nobis, ut primò quòque tempore Novitii unà cum Magistro suo, non tantum suum hypocautum à communi Refectorio distinctum, sed etiam cubicula à reliquo Dormitorio, peculiari clausurâ separata habeant, & Professis Fratribus, nisi cum ad Divina officia, vel ad mensam procedendum erit, non se immisceant.

Ibidem etiam Lektionen [quæ ut singulis diebûs profestis pro captu Auditorum, binæ altera sacra, altera prophana habeantur, Præposito Generali curæ erit) iis prælegentur quibus singuli tam Novitii, quàm juniores Fratres Professi interesse debent; ut autem non minùs in studiis, quàm in pietate & timore Dei majorem in dies profectum facere affuescant, eis singulis diebûs partem pii alicujus libelli, Magister Novitiorum perleget, & eos in omni pietate, & Religione sedulò informabit. Porro cum omnibus Religiosis plurimum inde dignitatis & utilitatis accedat. Si plures viros doctos & eruditos habeat, idèò de communi omnium Fratrum consensu statuimus & ordinamus, ut non tantum expensione annua de Præposituræ Wrocimoviç: proventibus, in Cap. 3. Generali assignata (quam tamen ob temporum iniquitatem, vitâ moderni Præpositi durante, ad flor: 80. post obitum autem ipsius ad centum quinquaginta florenorum, moderandam esse duximus) tot Fratres continuò in Academia Cracoviensi foveantur, quot inde ali possunt,

sed etiam cum Præpositura Gnesnensis, habeat non contemnendos redditus, onera autem sat exigua illi sint annexa, ut in posterum Præpositus Gnesnensis (modernò duntaxat exceptò sumptu suò duos Fratres à Præposito Generali delectos in Collegio Polnaniensi, vel Calissiensis, prout eidem Generali videbitur, alere, & eosdem omnibus necessariis providere, perpetuis temporibus sit adstrictus.

DE OFFICIO
MAGISTRI INFIRMORUM.

CUM Fraternalis Charitas, quæ est vinculum omnium Religionum, circa Fratres in Infirmis constitutos, maxime elucescat, volumus ut juxta Constitutionem quintam, *Cap: Gen: 3.* præficiatur Capitulariter semper unus ex Patribus, qui habeat curam Infirmorum, & bonorum ad Infirmariam pertinentium. Quæ nuper prædio Gluchow, à nobis ad id deputato, sunt aucta. Sit autem Magister infirmorum & viribus validus, & charitate feruens, qui sciat condolere infirmis, & eis obsequia convenientia præstare. Is autem Inventarium Autenticum, manu Patris Custodis subscriptum, de omnibus ad Infirmariam spectantibus, habeat; & rationem suæ administrationis, singulis Anni Quartualibus, eidem Patri Custodi & duobus Fratribus, ex Capitulo deputatis, reddere teneatur.

Locum Infirmariæ, lectulos, pulvinaria, linteamina, & aliam suppellectilem purgari crebro faciat, & munda retineat, provideatq; ut omnia necessaria, ad infirmorum curam pertinentia, præsertim verò SIRRUPI, & cætera medicamenta, juxta præscripta medicorum, infirmis, debiti temporibus ministrentur. Et cibi non communes sed meliores & molliores, pro necessitate illorum, provideantur. Frater autem
infirm.

infirm
Custod
ctilem,
bus ex
per M
Fratri,
rit, ad
ta ord
conve

P
devot
bitur,
sistant
mam
nuffov
liqua
ubere
C
privat
I
firmo
rum,

DI

S In
v
sc

infirmus dum adhuc est viribus integris, in manus Patris Custodis & Magistri Infirmorum libros & omnem suppellectilem, cujus hactenus usum habuit resignet, & se ab omnibus expropriet: Ea autem quæcunq; resignaverit, fideliter per Magistrum conscribantur, & conserventur. Et eidem Fratri, si convaluerit restituantur. Si verò è vivis decesserit, ad usum Monasterii, cum scitu Præpositi Generalis juxta ordinationem, in Capitulis Generalibus præteritis factam convertantur.

Præcipuè verò idem Magister, infirmum Fratrem, ad devotam Sacramentorum perceptionem tempestivè horabitur, & ei agonizanti & ipse diligenter assistet, & ut alii assistant, P. Custodem tempestivè præmonsbit, librosq; ad animam commendandam spectantes utpotè Polancum, & Janussiovium de arte moriendi, in promptu habebit. Ac reliqua omnia obsequia prompte & alacriter ei præstabit, uberem ejus laboris mercedem à Deo recepturus.

Quodsi circa curam Infirmorum fuerit negligens, talis privatione officii puniatur & alter in locum ejus substituat.

Inquiremus autem & nos ipsi sollicitè, de defectibus infirmorum & diligentiam paternam, circa valetudinem ipsorum, adhibebimus.

DE OFFICIO
DISPENSATORIS, ACCULINÆ,

Cælarii, & Molendinorum, Prövisorum.

Singuli horum eligantur in Capitulo de consensu majoris vel sanioris partis, qui sint viri boni, providi, fideles, solliciti, & in re Oeconomica benè versati.

Quorum munus erit, communicato cum Patre Custode

D 2

& Vesti;

& Vestiariis Consilio, omnia necessaria, pro victu Fratrum tempestivè procurare, & ut cuilibet eorum debita carnum, Piscium, Panis, cervisiæ, portio obtingat, diligenter providere.

Ita tamen ne quis portione, quæ sibi obtingit, tanquam propria utatur. Sed si quid reliquum fuerit, id non pueris, quos deinceps, nullus sine expressa superioris licentia tenere præsumet, affinitate conjunctis, vel ad obsequia assumptis concedatur, verùm arbitrio superioris distribuatur, juxta præscriptum Cap. Generalis secundi. *Lib: 3. Constitut: 7.*

Porro cum dicti Officarii, plerumque inordinata cupiditate, emolumentum sibi querere de bonis Conventus non vereantur, & propter sua privata commoda, magnam sæpe numero jacturam in bonis communibus faciant, prætendentes id sibi licere propter labores & molestias, quas in tali obsequio sustinent.

Proinde præcaventes ne in posterum aliquid hujusmodi facere præsumant, statuimus ut si qui tales ex rationibus singulis mensibus Patri Custodi, & Vestiariis reddendis, deprehensi fuerint, ab eo officio statim amoveantur & præterea severè puniantur.

DE OFFICIO IANITORIS.

STatuimus ut in posterum portitor sive lanitor (qui ad Januam Conventus in Hypocausto, ad eum præcipuè usum, noviter constructo, semper invigilet) fidelis à Patre Custode instituat. Hujus officium erit, ne quam ex prohibitis personis, juxta Bullam summorum Pontificum Pii V. Gregorii XIII. septa Monasterii ingredi patiat, illaque
omnia

omnia arctissime præcaveat, quæ Const: 6. Lib: 3. cap: Gen: 2. de clausura in Constitutionibus expressa, habentur. Idem diligenter illos Fratres observabit, qui cum mulieribus colloqui, à Patre Custode vel qui illam dare potest, facultate non accepta, præsumperint, & tales Patri Custodi, nil dissimulando, deferret. Neminem præterea nisi licentia à Superiore obtenta (quam ille binis tantum, idq; hora reditus præfixa, concedere debet) extra claustrum egredi permittet, & ut portæ claustrum semper clausæ habeantur, diligenter advertet.

Quodsi quempiam ex Fratribus, per falsas & secretas portas de Conventu, sive noctu, sive interdiu, egredi & extra Conventum pernoctare cognoverit, de tali mox Patri Custodi significet, eumq; Manifestet ut pro tali & tanto crimine eas pœnas luat, quæ superius sunt expressæ, alias si Patre Custodem de aliquo celaverit, Carceris, vel aliquam Pœnam, arbitrio ejusdem imponendam, ipse subire debet.

Ejusdem quoque officium erit. In Dormitorio noctu, antequam se Fratres Cubitum conferant, lumen in lucerna affixa tenere, & iterum quando datur pulsus ad Matutinum, illud accendere.

DE OFFICIO
OMNIUM FRATRUM IN CON-
ventu manentium, tam quo ad vitam religiosè in-
stituendam quam quo ad Sacramenta ritè admi-
nistranda.

CUm præcipuum studium Religiosorum esse debeat, conari die noctuque, ut anima illorum per orationem & contemplationem DEO sit conjuncta. Ideo Fratres

omni studio & diligentia orationi & contemplationi quàm sapissime vacare, & mentem suam in Deum elevare, omnesque actiones suas ad præscriptum Regulæ & Constitutionum Regularium dirigere debent. Qui enim in Conventu vitam Professionis lux consentaneam, non agunt, frustra vivunt in Monasterio, Fundatoresque decipiunt, qui pias & Religiosas illorum eleemosynas indigne absumunt.

Præcipuè autem Temperantiam sanctam, in esca & potu (in quo mensura in Cap: Gen: 1. cap: 7. descripta, in posterum observari debebit servent, quatenus omni die, ad tremendum illud Missæ Sacrificiùm peragendum, dignè accedere sint parati, utque preces eorum, quas fundunt pro plebe, in conspectum Dei ascendant, & sint ad impetrandum, id quod petunt, efficaciores. Ebrietatem autem veluti vastum quoddam vitiorum omnium Pelagus, summo studio fugiant. Nihil enim minus dedecet Religiosos, quàm compositio & comessatio. Siquidem tales, Monasterium pænitentia & sobrietatis receptaculum, in luxus, deliciarumque voraginem, commutant.

Invicem sibi honorem deferant; Juniores Presbytero venienti in Ecclesiã vel in Commune Hyppocaustum, assurgant, & debito honore eum præveniant. Cum autem maledictus sit homo, qui opus Domini facit negligenter. Idèò divina officia, juxta distributionem horarum à nobis præscriptam, & circa finem Constitutionum Præsentis Capituli, insertam, attentè & distinctè absolvant, & in iis piè, ac devotè, se gerant; Psalmos, & Lectiones (quæ etiam à Presbyteris legi per ordinem debent) distinctè pronuntient, memores præsentia Dei, in cujus conspectu, una cum purissimis illis Angelicis Spiritibus, laudes Divinas decantant.

Ad prolationem autem nominis JESU, Beatissimæ Mariæ

riæ

riæ
renter
per in

In
quam
& Sal
ne è C
nicaru
licenti

C
Distrib
ptis: c
horam
compe
Matuti
ad dec
rium
Eos a
Prima
bus fe
si aliq
bis tan

In
arguat
quam
ris dia
tiones
recitab

C
vinum
condu
exarde

Omniium Fratrum in Conventu maneatiium. 24

ria Virginis, vel Gloria Patri &c. capita aperiant, & reverenter assurgant. Presbyter item Homiliam lecturus, semper in medium juxta antiquam consuetudinem, egrediatur.

In Chorū quoties veniunt, genu flectant, & antequam Stallum ingrediantur, unam Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dicant. Eodem quoque ordine è Choro discedant. Sub tempus autem horarum Canonicarum, non debent inde exire, nisi urgente necessitate, licentia tamen prius à Superiore accepta.

Circa mediam noctem (diebus Fests solemnioribus in Distributione horarum intra apponenda, specificatis, exceptis: quibus propter populi commoditatem, circa tertiam horam post mediam noctem, in Choro inferiori, præmissio competenti pulsū, & Foribus Ecclesiæ apertis) in posterum Matutinum decantari debere censemus. Signo dato omnes ad decantandas Matutinas preces, protinūs se se in Oratorium conferant, præcincti zona, supra tunicas vel polliceos. Eos autem qui ad decantandum Matutinum non veniunt. Prima quidem vicè uno ferculo, altera duobus, tertia omnibus ferculis prandii atq; potu Pater Custos privet. Quod si aliquis ampliūs negligens esse perexerit, ad extremum nobis tam negligentem & desidem Fratrem denunciaret.

In absentia autem nostra, eum publicè in Capitulo coarguat, & talem Pænitentiam ei assignet, ut correctus nunquam post hac officio suo desit, qui autem aliquam ex horis diurnis intermiserit, is pro hac negligentia, quinque Orationes Dominicas, tempore Prandij, flexis in terra genibus, recitabit.

Cum verò ad vitam Spiritualem instituendam, & Divinum amorem concipiendum plurimū, oratio mentalis conducat, juxta id quod ait Psalmista. In meditatione mea exardescet ignis. Ideo Fratres singulis diebus, juxta Præ-

scri:

scriptum, in distributione Horarum inferius insertum, ad minus unam quartam horæ Orationi mentali (sumpta Methodo, in libello de vita Religiose instituenda, Autore Patre Alvares Societatis JESU, descripta) vacabunt. Vespertino autem tempore, non prius se cubitum conferent, quàm examen conscientiae juxta Præscriptum ejusdem libelli, vel quod ad calcem patronorum Ordinis habetur præmiserint.

Const: 6. Cap: Gen: 2. de Clausura Conventus, similiter Constit: 2. Lib: ejusdem, de fugiendis colloquiis & familiaritate cum mulieribus, Fratres exactissime observent. Quòd si quis transgressor illarum repertus fuerit, & si cum mulieribus licentia non obtenta, colloqui, vel per falsas & secretas portas, de Conventu noctu vel interdiu exire, & extra pernoctare audeat, præter pœnas in Constitutionibus Ordinis determinatas, etiam sessionem trium dierum in arctioribus carceribus, talem subire debere, declaramus.

Lusum chartarum, alearum, ac tesserarum omnino in Conventu prohibemus fieri deprehensi autem, in pane & aqua, ieiunare unum diem cogantur.

Habitu honestum non tamen superfluum, huic nostræ Religioni peculiariter in præteritis Capitulis assignatum omnes deferant, præsertim verò Pallium ad brachia emittenda scissum, & Cruce rubea geminata insignitum.

Arma in cellis non retineant, sed si quæ pro usu itineris habuerint, ea in communi Vestiario asservanda, deponant.

In Cellis singuli detineant imaginem Crucifixi, & alias pias Sanctorum imagines, illas autem non habenti, de communi carbona ex sorte eum concernenti per Patrem Custodem cõdemantur.

Silentium omni tẽpore ab omnibus Fratribus in Choro,
Refe-

Omniū Fratrum in Conventu manentium. 26

Refectorio, & in Dormitorio seruetur, exceptâ unâ horâ recreationis post prandium, & alterâ post cœnam seu sessionem, ac mediâ post horas Vesperarum. Si verò improbitas vel importunitas alicujus Fratris absq; licentia Superioris, & absque urgenti causa silentium fregerit, vel distributioni horarum non attenderit, à Patre Custode puniatur, prout superius de officio Custodis est expressum.

Literas iuscio Superiore nec ab aliis recipiant, nec ipsi mittant, & eas in posterum sigillò communitatis obsignent. In omnibus denique actionibus ita se Fratres gerant, quemadmodum Regula ipsa, quæ totius Religiosæ vitæ normam tradit, & vocatio illorum requirit.

Porro quandoquidem huic Ecclesiæ nostræ Conventu ali annexa est cura animarum, hortamur plurimum omnes Fratres, ut Sacramenta Parochionis decenter & tempestivè administrant, juxta præscriptum Capituli Generalis Secundi toto lib: 1. quem diligenter quilibet Presbyter perlegat, & quantum fieri potest memoriæ mandet. Librum etiam agendorum, & Epistolam ad Parochos, singuli præ oculis habeant, & in administratione Sacramentorum se, quàm maximè eis accomodent.

Quoties Sacramentum Baptismi administrari contingeret, ipse Presbyter superpelliceo indutus reverenter perse ipsum, non verò per Clericum [quod hactenus minus decenter fieri consuevit] Olea sacra ad fontem deferat: gratis & promptè (nisi si quid sponte ratione eleemosinæ offeratur) ut alia Sacramenta, ita & hoc administrat, & quidem cum actuali intentione regenerandi hominem in Christo, & faciendi quod facere intendit Ecclesia, adhibitâ debitâ materiâ & formâ. Aqua autem capiti infantis infusa, in vas ad id destinatum excipiat, ad eamque superfun-

dendam non vola manûs, sed cochlear aliquod argenteum vel stanneum paruum adhibeatur.

Illi qui ad Confessiones excipiendas pro tempore fuerint destinati, & ab officio approbati, ea omnia quæ in lib: 1. Constit: 5, cap: 2. Generalis præscribuntur, ad amussim observent, ac præterea noverint, quæ sint Pænitentiaæ partes, quæ hujus Sacramenti necessitas, quæ Materia, quæ Forma, quis illius effectus, quis minister, quæ conditiones in eo requirantur, quæ Regulæ ad dignoscendum & distinguendum peccatum mortale à veniali, quando & quibus de causis Confessio est iteranda, quæ sint circumstantiæ peccatorum, & quæ mutant speciem peccati, quæ restitutionem postulent, quibus criminibus annexæ sint censuræ, qui denique Casus Sedi Apostolicæ, & qui Loci-ordinario reservantur, &c. Sciant item pro statu cujusque personæ acomodandum esse excipiendarum confessionum modum, ut aliter eorum qui Matrimonio juncti, aliter Continentium, alter, Laicorum, aliter Clericorum, exploretur conscientia.

Qua in re, ut Confessarii tantò diligentius se exercent, plurimum expedire judicamus, si per duos eruditos Fratres in Capitulo Generali ad hoc munus deputatos, singulis quatuor anni temporibus, de profectu in studiis, Casuum conscientiaæ examinentur. Et quomodo peccatorum rationes & discrimina cognoscere possent, informentur. A quibus etiam illi qui Ordinibus Sacris adscribendi erunt, antequàm ad Episcopos mittantur, examinari debebunt, an ea eruditione sint præditi, quam illius gradûs, ad quem promovendi sunt functio desiderat, juxta Constitutionem 6. libro 2. Cap: Gen: 2.

Propter Religiosos verò confitentes necessarium omnino videtur, ut Confessarii Ordinis nostri Casus Religiosorum reservatos noverint, à quibus iidem, non nisi à propriis Præ-

is Præla
ta ordi
Patron
Secund
2. de C
moder
E
candel
tur, &
tium s
In
itur, s
reditu
C
mum
cum
debet
te Sa
eund
nimu
veat,
qui l
catio
miles
post
cran
ad
posi
pio

Omniū Fratrum in Conventu manentium. 28

is Prælatiſ, vel ab illorum ſubſtitutiſ abſolui poſſint. Juxta ordinationem Bullæ à Clemente octavo. Quæ in officio Patronorum Ordiniſ inſerta habetur, ſuper ea re emanatæ. Secundum quæm & Conſtitutio illa, quæ lib: 2. Cap: Gen: 2. de Caſibus ſuperiori Ordiniſ noſtri reſervatiſ habetur, eſt moderanda.

Eucharistiæ Sacramentum cum in Ecclesia diſtribuitur, candelæ accenſa à Clerico ſuperpellicedò induto præferatur, & mantile mundum, vel Patina mentò Communicantium ſupponatur.

In Pixidibus ſeu Vaſiſ cum ad Infirmos, in Civitatem itur, ſint conſecratæ adminiſ duæ vel tres Hoſtiæ, ut in reditu remaneat Hoſtia quæ à populo adoretur.

Quoties verò Presbyter deſert ad Infirmum Diviniſſimum hoc Sacramentum, ſemper deinceps, adhibeat Clericum coadjutorem, ſuperpellicedò indutum. Adhiberi etiam debet cantus per duos Scholares, à nobiſ & à Fraternitate Sanctæ Annæ ſalariatos, cum luminibus accenſiſ inter eundum & redeundum. Presbyter autem deferens ne minimum quidem oculos à Sacratiffimo Sacramento removeat, & antequam domum infirmi ingrediatur, præmittat, qui locum præparet pro decenti hujus Sacramenti colloca-tione, Infirmumq; verbis ad id idoneiſ hortetur, ut humiles Deo gratias agat, quod dignaretur ad ſe venire, ac poſt ſumptionem iterum moneat, ut acceptam per hoc Sacramentum gratiam, in ſe diligenter conſervet.

In Concionibus quoq; frequenter populus moneatur ad hoc Diviniſſimum Sacramentum comitandum, pro-poſitiſ indulgentiſ à Summiſ Pontificiſ, iſ qui huic tam pio operi interfuerint, conceſſiſ.

Ufus Sacramenti Extremæ Unctionis, similiter à Concionatore sæpius populo inculcetur, & Infirmis quoties illud postulaverint, non differatur administrari.

Presbyter autem cum Clerico, acceptò superpelliceò & stolâ cum vasculo olei infirmorum, atq; aqua benedicta accedat ad ægrotum, interim dicens Psalmos pœnitentiales vel alias preces pro infirmo. Cùm v. rò ad locum venerit, paratis omnibus, accensâ candelâ Sacramentum ex libro rituali conferat.

Commendationi item Animæ Agonizantium libenter assistant Presbyteri vocati: ipsosq; in hujusmodi ultimo vitæ conflictu Constitutos, oratione adjuvent, & corroborent, juxta præscriptum Polanci de modo juvandi morientes, & Janussövii de arte moriendi.

Cùm autem Regula & Regulares Constitutiones seriò prohibeant, ne Fratres paupertatem Professi, etiam doni vel Eleemosinæ nomine, in ciò superiore quicquam recipiant, idè veteri consuetudini inhærentes, statuimus, ut oblationes & Eleemosynas quæ dantur pro celebratione Missarum vel pro Administratione Sacramentorum, nemo audeat pro se usurpare, sub pœna Sacrilegii, sed statim illas referat ad Sacristam, qui in Regestrum ad hoc paratum illas adnotet, & in carbonam communem deponat, quam singulis Quartalibûs in præsentia Patris Custodis aperiet, & pecuniam inde proveniente inter Fratres ex æquò dividet. Verum ut vitium Proprietatis quod Paupertati Religiosæ maximè repugnat, facilius à Fratribus in Monasterio degentibus vitari possit, decernimus ut in posterum pecuniam, tam ex communi carbona, quàm aliunde proveniente omnes in unum promptuarium, pro numero Fratrum, Cistulis ferratis distinctum deponant, à quo clavis sit penes Custodem, à singulis autem Cistulis penes Fratres, prout eos concer-

nent

nent,
Præpo

U

quere

tionis,

ullo p

niciosa

peritati

rius se

tam ex

cilioru

gula d

ac con

1.

Religio

que es

rima, t

Religio

contra

nes vo

rumqu

cile sub

2.

adèd et

pauper

vix qui

subdit

quos st

munem

3.

Ordinif

nent, ita ut securi quidem sint de deposito, eò tamen, insciò Præpositò vel Custode, pro sua voluntate uti non possint.

Ut autem faciliùs Fratres nostri percipere, ac conquire possint, quanta in periculo salutis æternæq; damnationis, omnes ii versentur Religiosi, qui (& quidem sine ullo prorsus conscientiæ scrupulo) ita detestandæ ac perniciosæ inhiant proprietati, ac si nullum unquam S. Paupertatis solemne votum emisissent, & ne hoc malum ulterius serpat; hæc puncta ad evitandam proprietatis labem, tam ex SS. Canonibus, quàm etiam Oecumenicorum conciliorum Decretis, ipsaque Sanctissimi P. N. D. August. Regula deprompta, hic inferenda, diligentique Fratrum trutinæ, ac considerationi comittenda esse duximus.

1. PROPRIETAS, IN QUOLIBET

Religioso ordine, omnium dissolutionum exorbitantiarumque est primaria & principalis causa, ex qua cum alia plurima, tum potissimum execrandum Avaritiæ vitium, inter Religiosos exoritur, hinc verò postea rixæ, contentiones, contra Superiores murmurationes, imò etiam conspirationes voluntariæ ac deliberatæ; Statutorum ordinis votorumque essentialium transgressiones, aliaq; infinita mala facile subsequuntur.

2. Communis vitæ ratio quò ad victum, & vestitum adèò est Religiosis necessaria, ut eâ non diligenter observatâ paupertatis votum (quòd nil proprii admittit) vix ac ne vix quidem inviolatum esse possit. Unde tam Prælati, quàm subditi gravissimè peccant, & sunt in statu damnationis, per quos stat, quò minus omnes Religiosi vitam agant communem.

3. Religiosus Professus solenniter cujuscunque instituti Ordinisve fuerit, simpliciter est incapax, in particulari omnîs

dominii rerum mobilium, & immobilium temporalium, Quia per solemnem Professionem, non tantum renuntiat, omni dominio, sed etiam reddit se in capacem illius. Et hoc intelligendum est de quibusvis Religiosis etiam Beneficiariis, quales sunt in Religione nostra Præpositi Plebani, qui licet habeant jus administrandi & dispensandi fructus suorum Beneficiorum, non tamen habent dominium tam ipsorum Beneficiorum, quàm fructuum. Unde non possunt de his fructibus aliter disponere, nisi ad congruam statui suo sustentationem, Ecclesiæ necessitates, aliasque pias causas, & non in eos vanas, nec ad ditandos amicos, alioquin non tantum ipsi beneficiati, sed & illi peccant, qui ab eis aliquid (nisi fortè per modum Eleemosinæ accipiunt.)

4. Peccat Religiosus mortaliter, si velit penes se aliquid retinere, tanquam proprium, aut eo uti, tanquam proprio, & independenter à Superiore.

5. Peccat similiter, si donet aut alienet aliquid sine tacita vel expressa facultate Superioris, & talis alienatio cum sit illicita, irrita est censenda, nec ille qui donum à Religioso accipit, suum facit, sed tenetur Superiori Religionis restituere, juxta Bullam Clementis VIII. quæ incipit: Religiosæ.

6. Si est Religiosus dispensator aut Administrator aliquarum rerum, non potest eas distribuere pro suo arbitratu, sed tantum ex præcepto & mente Superioris, & si qua in re à mente Superioris recesserit, incurrit proprietatem. Nam ita dispensat, ac si esset Dominus, & ad alterius Dominium non pertineret.

7. Non potest mutuò aut commodatò dare, sine consensu Superioris, quia tantum habet usum rei & eum precarium, usuarius autem non potest alteri usum concedere, ut habetur Instit: de usu & Habitatione. §. 1. & 2.

8. Non

8.
gvinis
tentione
9.
bus con
10,
subduca
& Sacri
11.
dis ear
qui re a
12.
centia S
ter, si h

Q
&
b
Concio
probat
nam ep
talis de
puritas
que in
tres in
doctrio
Ma
li Hyp

Omniū Fratrum in Conventu manentium. 32

8. Non licet ei quicquam etiam ab externis & consanguineis accipere sine consensu Superioris, ea præsertim intentione, ut illud sibi appropriare velit.

9. Non potest etiam ad usum sibi quicquam ex rebus communitatis usurpare invito Superiore.

10. Peccat Religiosus si quidquam abscondat, illudq; subducatur liberæ Superioris dispositioni, hoc enim furtum, & Sacrilegium est.

11. Tenetur Religiosus in iis quibus utitur conservandis eam præstare diligentiam, quam adhibere tenetur is, qui re aliena utitur.

12. Res superfluas non potest habere etiam cum licentia Superioris, potestquæ hac in parte peccare mortaliter, si habeat aliqua quæ statum non deceant.

Haftenus de Proprio.

DE CONCIONATORE.

Quoniam vero in Prædicatione Verbi Divini, maxima & præcipua pars curæ animarum consistit. Ideo dabit operam Pater Custos, ut antequàm ad munus Concionatoris aliquem ex Fratribus deputatum pro approbatione ad officium remittet. Primò vitam & doctrinam ejus exploratam habeat, diligenterque provideat, ut talis designetur, quem pietas, vitæ honestas, & doctrinæ puritas commendet, & cujus doctrina cum vita consentiat, quique in privatis Refectorii Concionibus (in quibus se Fratres in posterum diebus præsertim festis exercere debebunt) doctrinæ, ingenii, & facundix, Specimen; sæpiùs exhibuerit.

Majoris autem Commoditatis causâ, tempore Hyemali Hypocaustum habebit, & ab horis decantandis liber erit.

Cum

Cum autem antiqua consuetudo sit, ut pomeridianæ Con-
ciones, singulis diebus Dominicis & Festis principalioribus
à Fratribus, à Patre Custode assignatis habeantur, id in
posterum observari debet, ubi vel maximè populus in
rudimentis fidei, doctrinaq; Christiana, juxta præscriptum
Catechismi Romani, informandus erit.

In Concionibus autem faciendis, eam Methodum ser-
vabunt, quæ in Statutis Synodorum Provincialium & Diæ-
cesanarum, tum & in Epistola Pastoralis, Illustrissimi olim
Cardinalis Maciejovii descripta habetur.

DE OFFICIO PROVINCIALIUM.

Provinciales, qui ut officio, ita etiam vitæ & morum in-
tegritate Regulariq; observantia aliis præstare debent,
ita se gerant, prout illorum officium in Constit: 8. Lib.
3. Cap: Gen: 2. descriptum exigit: præcipuè verò hæc duo
puncta perquam studiosissimè exequentur. Imprimis. Ec-
clesias ditioni suæ subjectas, omnes quidem semel in An-
no, tempore in Capit: Generali 2. Lib: 3. Constit: 16. præ-
scripto. Singulas autem emergente aliquo casu, quoties
necessitas postulaverit, per se visitent, diligentemque de vi-
ta & conversatione Fratrum ad suam Provinciam pertinen-
tium, inquisitionem facere non negligant. Excessus si quos
fortè adverterint, leviores quidem (juxta Constit: præscri-
ptum) ipsimet puniant, graviores autem ad nos deferant.
Alterum verò est, ut saltim singulis Anni quatuor tempo-
ribus, ad Reverendissimum Generalem litteras mittant, qui-
bus eum de rebus omnibus suæ Provinciæ, commonefaci-
ant, & consilium de rebus arduis & difficilioribus exquirant
Omnes

Om-
lis in om-
aliter qu-
verentia

Qu-
cialium,
idè sta-
rali qua-
pro dig-
subjecta
tempus
liberum
tui sur-
bandum

De
Polonia
sis, Sir-
clia
ovien-
vian-
Silesia,
Russiæ
nensis,
liglovi-
vian-
ensis.

Omnes autem Fratres extra Conventum manentes, illis in omnibus rebus ad officium ipsorum spectantibus, non aliter quàm nobis ipsis obedire, & debitum honorem, & reverentiam exhibere debent.

Quoniam autem de Electione, & de numero Provincialium, in Constit: Ordinis nostri, nil expressum habemus, idèd statuimus, ut in posterum, non nisi à Capitulo Generali quatuor deligantur, & quidem tales qui huic muneri pro dignitate Ordinis nostri, & utilitate Ecclesiarum illis subjectarum, respondere possint. Si tamen aliquem ante tempus Capituli Generalis, è vivis decedere contigerit, liberum erit Præposito Generali, alium in locum demortui surrogare, à futuro Capitulo, si idoneus fuerit, approbandum.

Debent autem esse numero quatuor, videlicet majoris Poloniæ, cui Ecclesiæ Gnesnen: Sempelborensis, Pyldrensis, Siradiensis, & Grodziscensis. Minoris Poloniæ, cui Ecclesiæ Sanctæ Hedvigis in Stradom, Wrocimoviensis, Uncioviensis, Wrociriensis, Chelmensis, Zarnovecensis, Chodoviensis. In minori Polonia. Bythomiens: Charzomensis: In Silesia, Laudecensis, Lapsensis, & Janusoviensis: in Ungaria, Russiæ, cui Ecclesiæ, Prævorscensis, Lefaiscensis, Gniewcyensis, Giedlaroviensis, Urzevicensis, Rudoloviensis, & Tulligloviensis, Maloviæ, cui Ecclesiæ Vissegradiensis, Remboviensis, Scarileviensis, Gorznenis, Rypinensis, & Legonicensis, unà cum suo clero perpetuò subjectæ esse debent.

*
IHS

F

DE

DE OFFICIO

PRÆPOSITORUM ET
PAROCHORUM

In Beneficiis Ordini annexis manentium.

CUM alia sit ratio Beneficiorum Sæcularium, alia verò Regularium, & aliis sæculares, aliis verò ii, qui per emissionem votorum solemnium arctiorem vivendi statum amplexi sunt, legibus teneantur. Proinde ne Fratres Ordinis nostri, qui ad Beneficia ordinis obtinenda Capitulariter à nobis deputantur; eo ipso quod extra claustrum degant, majorem sibi licentiosè vivendi occasionem oblatam esse arbitrentur; Præter ea, quæ in Constitutionibus Ordinis præsertim verò Constit: 10. lib; 3. Cap: Gen: Secundo de Præpositorum & Plebanorum officio, sancita sunt, hæc puncta addenda, vel potius ex iisdem Constitutionibus deprompta, in meliorem Methodum redigenda, diligentique Præpositorum & Plebanorum Ordinis nostri, nostræ jurisdictioni subjectorum, executioni demandanda esse duximus. Imprimis omnes, tam Præpositi, quàm Plebani Religiosæ vocationis suæ semper sint memores, & ad præscriptum Regulæ & Constit: Ordinis, quàm maximè vitam suam & mores accomodare studeant, eamque juxta obligationem nostri instituti, adminus semel in Septimana ad mensam prælegant. Et quia (utpotè extra claustrum manentes) in majori periculo frequentioriq; occasione peccandi versantur, idcirco eo majora pietatis aliarumq; virtutum præsidia, sibi comparare studebunt, dabuntq; omnem operam

ram, ut
Religiosi
Inte
totius R
tum est
hac de r
rumq; si
potius t
se scian
lubet v
crisq; C
esse me
decent.
Præposi
jusvis o
distribu
das, par
um ac
ant Re
ca Fest
opport
poterit
lonam
pro te
quid d
incuria
deper
quàm
& ord
mittar
V
habea
fiam

ram, ut vel ex ipsa conversatione, facile à quolibet veri Religiosi dignoscantur.

Inter alia vota essentialia, vel maximè Paupertatem, quæ totius Regularis disciplinæ firmissima basis, ac fundamentum est semper præ oculis habeant, & secundum doctrinam hac de re superius traditam se gerant, neq; bonorum, aliorumq; fidei suæ commissorum proventuum Dominos, sed potius temporaneos dispensatores & Administratores se esse sciant; ac proinde in iis dispensandis, non quod propriæ lubet voluntati, sed quod Regulæ ac Constitutionibus, sacrisq; Canonibus conformè ac consentaneum est faciendum esse meminerint, eaq; præstent, quæ fidelem dispensatorem decent. Quod ut eo facilius exequi possint, volumus ut Præpositi, Plebani, & quicumq; Beneficia Ordinis nostri, cujusvis conditionis obtinent, ita redditus & proventus suos distribuunt, ut quotidie si opus fuerit, ad rationes reddendas, parati esse possint. Ac præterea ut omnium reddituum ac expensarum, fideliter ac diligenter conscripta habeant Regestra, illaque quotannis semel idq; immediatè circa Festum Divisionis Apostolorum, vel alio huic proximo opportunitiori tempore, sive per se, (si ita commodè fieri poterit) sive per suum Vicarium, aliamque idoneam personam ad nos Miechoviam: in absentia verò ad Custodem pro tempore existentem transmitti curent. Ne autem aliquid de bonis aliisque Proventibus Ecclesiarum, sive per incuriam Beneficiatorum, sive per alium quempiam modum deperat. ordinata Inventaria tam Sacræ rei Ecclesiasticæ, quàm etiam supellestilis Domesticæ habeant, & ea fideliter & ordinatè descripta singulis triennis ad Monasterium transmittant.

Volumus præterea, ut singuli Beneficiati, in posterum habeant librum; in quo omnia Privilegia, ad suam Ecclesiam spectantia, de suis originalibus describant: ipsa autem

Originalia Privilegia nullatenus penes se retineant, sed ea quamprimum ad Archivium remittant Conventus, in quo etiam libro specialiter annotare debent omnes proventus & redditus Beneficiorum suorum, tam eos quorum sunt in usu, quam eos, qui vel negligentia antecessorum suorum, vel iniquitate temporum deperierunt.

De bonis ad Ecclesiam suam pertinentibus (quoties necesse fuerit) jure agant, in iisque defendendis, ac recuperandis (si quæ fortè per negligentiam Antecessorum suorum alienata fuerint) sumptui non parcant. De omnibus verò Reverendissimum certiores faciant, nequè ipso inscio, de controversiis, majoris præsertim momenti, privata auctoritate transigere, & multominus per mutationes donationes, vel [quod absit] venditiones, aut alienationes bonorum, ad suas Ecclesias spectantium, facere præsumant, sub pænis à SS. Canonibus statutis, & aliis à Reverendissimo irrogandis.

Circa administrationem Sacramentorum (qui curam animarum habent) ita se gerant, prout liber Agendorum, Epistola ad Parachos, & Constitutiones Ordinis, per integrum librum primum, Cap: Gen: 2. hac de re sancitæ præscribunt, ac præterea lectioni Casuum conscientiæ diligenter incumbant, nec quicquam pro administratione Sacramentorum exigant, præterquam si quid spontè per modum Eleemosynæ illis offeratur.

Cùm autem Sancta Sanctè tractanda sint, puritati conscientiæ, vel maximè studeant; Examen Conscientiæ, antequàm conferant se cubitum, quotidie faciant, & manè orationi mentali, seu meditationi, adminus per unum quadrantem vacent: nequè peccatorum Confessionem in longum differant tempus, sed adminus semel in Septimana, [nisi læpius Conscientiæ testimonium requirat,] juxta præ-

scri-
bytero
aliquem
absolu
fitendi
deat ad
Sacrifi
propo
A
in Sep
frequa
unum
tim a
oratio
C
ut ove
pretiu
tenus
ipsi Be
oribus
per se
rudim
calogi
modu
ceant,
crum
crassa
dine,
inter
bus a
psis se
tation

scri-
bytero
aliquem
absolu
fitendi
deat ad
Sacrifi
propo
A
in Sep
frequa
unum
tim a
oratio
C
ut ove
pretiu
tenus
ipsi Be
oribus
per se
rudim
calogi
modu
ceant,
crum
crassa
dine,
inter
bus a
psis se
tation

scriptum Constitutionum sive fratri, sive alteri cuiquam Præbytero, approbato tamen, ritè Confiteantur, si autem in aliquem casum reservatum inciderint, ad Provinciale pro absolutione recurrant. Quod si aliquis commoditate Confitendi destitutus, aliquo peccati scrupulo angatur; non audeat ad Divina Officia, præsertim verò Sacro-Sanctum Missæ Sacrificium, nisi priùs ferventem contritionis actum, cum proposito quamprimùm confitendi elicuerit; accedere.

Ante accessum autem ad altare (quod adminus ter in Septimana, præter dies Festos, ex præscripto Constit: frequentare debent) diligenti præparationi, adminus per unum quadrantem insistant; neque item absoluta Missa, statim ad fabulas, aliasque varias occupationes, sed potius ad orationem sive vocalem, sive mentalem se convertant.

Cum verò id potissimum ad Officium Pastoris spectet, ut oves suas agnoscat, & illæ vocem ejus audiant, operæ pretium fuerit ut non tantùm modo Vicarii (quod hætenus quibusdam in locis consuetudine invaluit) sed etiam ipsi Beneficiati, nonnunquàm diebus Dominicis, & solemnioribus Festis,] præsertim si non fuerint legitimè impediti) per se ad populum verba faciant, suosque Parochianos in rudimentis fidei, ut potè Oratione Dominica, Symbolo, Decalogi, & Ecclesiæ præceptis, quam diligentissimè informent, modumque ritè Confitendi ac communicandi eosdem edoceant, ad audiendum quolibet die Dominico, & Festo Sacrum Missæ Officium serio adhortentur: abusus, sive ex crassa quorundam simplicitate, sive ex depravata consuetudine, inveteratos, tollere studeant, in vitia quæ præsertim inter suos Parochianos dominari adverterint, in Concionibus acriter invehantur, & quod caput est, nullum de seipsis scandali vestigium relinquunt. Præsertim verò frequentationes cauponarum; ebrietates, lusus alearum, extra proprias

prias domus (quæ instar claustrum ubique locorum, etiam in villis esse debent) pernoctationes (nisi fuerint in itinere) omnino devitent, nilque ejusmodi committere audeant, quod ipsi honestati statuique Religioso repugnet.

Ab Ecclesiis suis, diuturno præsertim tempore, sine urgente necessitate, non se absentent, sed domi assidue residentes, rei Oeconomicae ita attendant, ut cultus Divinus in nulla re negligatur. Familiam Domus in honestate, & disciplina retineant; & ne quid indecens (quod DEUS avertat) in domo Religiosa fiat, diligenter provideant.

Quia verò non sine gravi dolore nostro cum ipsamet experientia, tum crebris Fratrum ad invicem, quæ ad nos deferuntur, querimoniis edocti sumus. debitum amorem Fratrum, difficiles reperiri inter Beneficiatos & Vicarios; tum quod illi ea quæ de victu & amictu, aliisque necessariis Fratribus Vicariis suppeditandis, in Constit: Ordinis sancita sunt, iisdem denegent, tum quod isti proprietati magis quam necessitati studentes, necessariis non contenti, superflua ab eis exigant, neque tamen quidquam de suis obventionibus Superioribus suis concedere velint; Proinde, ut omnis in posterum hæc altercationibus ac querimoniis aditus percludatur, statuimus ac serè præcipimus. Inprimis ut Præpositi & Plebani debito amore Fratrum, [quem vitæ & morum statusque similitudo facile conciliare potest, & debet] Vicarios suos prosequantur: & quemadmodum omnium laborem, qui in Spirituali administratione Ecclesiæ suscipiuntur; sunt participes & socii; ita victu & rebus aliis dissimiles esse non debent, sed ut communi illaque decenti mensa utantur, necesse est. Non solum autem victum sed amictum quoque, aliavè necessaria, quæ in Conventu Fratribus suppeditantur, (juxta Constit: X. Cap: Gen: 2. lib: 3.) Beneficiati Vicariis suis, in posterum tenebuntur providere, hoc

hoc p
I ut v
nefact
accipe
Carbo
rum s
tualia
passim
eadem
tem h
tura, v
plo au
bona t
cariis
statutu
certè
liceam
C
tis, su
ipsis C
ne ullu
nisque
rò eju
Oecon
lierum
stit: à
hac in
stri ad
commu
unculas
ca sive
2. lib:
omnibu

hoc pacto, ut quid quid Vicarii sive ex Eleemosynis sive [ut vocant] petitionibus sive ex aliis quibuscunque piis Benefactorum collationibus,] quas tamen insciis Superioribus accipere nunquam illis fas erit) acquiescent id totum in Carbonam, cum scitu eorundem Superiorum suorum quorum sunt Vicarii reponant. Illi verò nulla quidem Quartalia (quod hætenus non sine gravi paupertatis jactura, passim observatum est) Vicariis suis ad manus tradant, sed eadem similiter in Carbonam communem, juxta quantitatem hætenus observatam (in Gnesnensi autem Præpositura, ubi nullæ ferè sunt Vicariorum obventiones in duplo augentes) deponant: atque ex tota hac pecunia, ex Carbona sumpta, vel ipsi necessaria provideant, vel ab ipsis Vicariis cum scitu suo eadem comparari permittant. Quod statutum ita penitus volumus observari ut si in aliorum certè in hujus transgressores, serio nos animadversuros polliceamur.

Cæterùm cum & variis summorum Pontificum Decretis, sub gravissimis Ecclesiasticis censuris prohibitum, & ipsis Ordinis nostri statutis quam diligentissimè cautum sit, ne ullus ad omnium Regularium cujuscunque instituti, Orniisque domos & loca, mulieribus aditus pateat; Nos verò ejusmodi pleraque habeamus Beneficia, quæ ad rem Oeconomicam cum fructu administrandam, ministerio mulierum saltim ætatis provectionis indigeant, idque in Constit: à lib: 3. Cap: Generali 2. concedatur; talis moderatio hæc in parte videtur adhibenda, ut nimirum Beneficiati nostri ad evitandam cum mulieribus conversationem, præter commune hypocaustum, separatas aliquas habeant mansuunculas, ad quas nulli omninò femine (sive illa domestica sive externa fuerit) accessus pateat. Cæterum Constit: 2. lib: 3. Cap: Gen, 2. de Habitatione Religiosorum in omnibus punctis satis fieri volumus. Cum

Cum levioribus leviora, gravioribus autem atque adeo periculosis vulnibus efficaciora medicamenta sint adhibenda, ne dum graves morbi minus efficacibus curantur pharmacis, eò gravius invalescunt neq; in posterum aliis quibusvis etiam efficacissimis iisdem mederi possit. Proinde etsi hætenus ea de re, vix aliquid expresse in Constit: Ordinis habeatur, tamen cum ad nos nostramque pertineat conscientiam, de meliori Fratrum curæ nostræ commissorum statu semper providere, autoritate nostra, qua in hoc Ordine, Divina disponente, voluntate fungimur: Statuimus ut si qui (quod DEUS avertat) Ordinis nostri Beneficiati Religiosæ vocationis suæ votorum que essentialem obliiti, crimine incontinentiæ fuerint notati, pessimumque exemplum aliis, maximè autem Parochianis de seipsis præbuerint, post præmissam unam atq; alteram à Reverendissimo admonitionem, & correctionem nullo tamen emendationis effectu subsequente, tales in posterum, si ex inquisitione, rei hujus abominandæ turpitudinis reperti fuerint, sine ullo juris strepitu ipsis Beneficiis priventur, & in Conventum revocentur, in ordinem aliorum Fratrum redigantur, acturi isthuc pænitentiam quæ illis assignata fuerit.

Non solum autem sui, sed etiam Fratrum Vicariorum diligentem debent habere curam: ipsique (quod Superiorum proprium est) ad omnem virtutum sint exemplo & incitamento. Quocirca ipsorum domos sæpius visitent, singulisque Quartalibus, rationem de Eleemosynis, aliisque ipsorum obventionibus diligenter exigant, neque sine scitu suo ab illis, vel minimum quidpiam comparari permittant. Infirmis debitam charitatem exhibeant. Horas Canonicas simul recitent; frequentes de rebus ad salutem vitamq; Religiosè instituendam pertinentibus, inter se colloquutiones habeant, nequè tempus ab aliis curis vacuum incassum abire patiantur.

Quod

Regula
Superiorum
rò idem
pserit,
rit, no
nis da
tes pu
mensa
eti. C
ferant:
chovia
cessu,

C
tres ad
rit, st
vitate
indulg
bus in
vini p
comm
bis au
quam
spitib
lectili

C
Eccle
laria,
socio
beat
nos)
nisi u

Quod si verò aliquis Vicariorum, à verò virtutis ac Regulæ tramite deflexerit, eum continuò suus admoneat Superior, ne fortè silentium sit causa ulterioris mali: Si verò idem Vicarius admonitionem Superioris sui contempserit, iterumque in aliquo defectu vel excessu notatus fuerit, nos qui omnium curam gerimus. Præpositis & Plebanis damus facultatem, tales Fratres tanquam in obediētes puniendi, sive Carcere, sive Cilicio, sive privatione mensæ, imo suspensione à Divinis, juxta quantitatem delicti. Quod si neque ista curaverint, ad Provinciales eos deferant: ingravescente autem ipsorum insolentia, ad nos Michoviam pro graviore correctione, præscripto ipsorum excessu, pedester remittant.

Quoties verò tam ipsos Beneficiatos, quàm alios Fratres ad Conventum alicujus negotii causa venire contigerit, statim intra scripta Monasterii conferant, neque in civitate pernoctare, & multominus comessationibus, ibidem indulgere præsumant. Quod si suam liberalitatem Fratribus in Convētu residentibus in exhibendo præsertim, aliquo vini poculo, declarare voluerint, id in Conventu pro usu communis mensæ [moderatè tamen] facere poterunt. Nobis autem curæ erit, pro Paterno erga omnes amore, utquamprimùm commoda aliqua habitatio pro Fratribus Hospitibus, excipiendis præparetur, & omni necessaria supellectili instruatur.

Quando quidem autem Provincialia Statuta, aliæque Ecclesiasticæ ordinationes id prohibent, ne Religiosi Regularia, & quævis alia Beneficia obtinentes, solitarii ac sine socio (qui ipsorum Religiosæ conversationis testis esse debeat) extra claustrum vivere præsumant; id autem apud nos) ubi in quibusdam locis, ob tenues Proventus non nisi unus Frater degit) minimè observetur. Proinde etfi

G

non

Quod

non facilè, sanè hac in parte modum reperire est, quo & Ecclesiasticis Decretis, & conscientiæ Fratrum consuli possit, vehementèr tamen optaremus, ut ubicunque reditus Ecclesiæ ferunt expensas ad alendum Vicarium, is deinceps Præposito seu Parocho adjungatur, qui sit morum & Conversationis illius veluti testis, ubi autem adeò exigui sunt Proventus, ut nequaquam pro duobus Fratribus alendis sufficiant, neque aliqua ratione, præsertim vero recuperatione amissorum & alternatorum augeri possit. Talia Beneficia potius in manus Ordinariorum tradantur: quàm contra Canonum præscriptum & Regulæ institutum retineantur.

Non possumus non multum laudare R. P. Felicem Scariseviensem Præpositum Lesaiscensem, qui singulari sua prudentia & industria, non modo Proventus Ecclesiæ suæ notabiliter auxit, verùm etiam Mansionariam in eadem Ecclesia erexit, quam nos ratam & gratam habentes, libenter approbamus & confirmamus. Tertiumque Vicarium è Conventu, ad eandem Ecclesiam perpetuò assignamus.

DE OFFICIO VICARIORUM.

Vicarii quando è Conventu Generali Miechoviensi, ad aliquod particulare Ordinis nostri Beneficium, subsidii causa, circa curam animarum mittuntur, cogitent imprimis, iisdem planè Religionis votis, Ordinisque Constitit: ubicunque locorum fuerint se teneri. Quare omnes hortamur ac præcipimus, ut ad præscriptum Regulæ & Constitut: Ordinis, vitam suam accomodare studeant, eamque

que adminis semel in Septimana ad mensam prælegendam attentè audiant, & memoriter addiscant.

Officia Divina juxta loci consuetudinem, debitis & statutis horis devotè ac summa cum attentione [nominatim verò Fratres, circa Ecclesiam Prævorsensem residentes præter Officium Beatissimæ MARIÆ Virginis, primam Majorem singulis diebus Dominicis & Festis) decantent, Sacramenta Parochianis tempestivè, decenterquè ad præscriptum Agendorum, & Constitutionum Ordinis administrent, nec quidquam ab eorum administratione (præterquàm si quid per modum Eleemosynæ spontè offertur) exigant. Eisdem Parochianos in fide & doctrina Christiana, in Concionibus præsertim, prout de Parochis Superiùs dictum est, diligenter instruant, illa verò quæ ad Credendum unicuique etiam simplicissimo (si salutem consequi vult) omnino sunt necessaria. Septem SACRAMENTA, ut potè Mysterium Sanctissimæ TRINITATIS & Incarnationis, pro captu auditorum frequenter explanent; Peccata graviora præsertim, severè increpent, fidelesque ac strenuos in animarum salute procuranda Prælatorum suorum Cooperarios se præstent.

Confessionem (juxta præscriptum Constitutionum] adminis semel in septimana, vel sæpiùs quando id necessitas exigit, vel sibi ad invicem [si fuerint plures) vel Superiori suo, vel cuiquam alteri cum scitu ipsius faciant. Aliorum verò Confessiones non audeant excipere, nisi prius ab Officio Loci ordinarii fuerint approbati; Quam approbationem ut eò faciliùs consequi possint, tempus (cujus magnam habent copiam] Sacræ lectioni & casuum conscientiæ studio impendant.

Superioribus, penes quos interim manent, debitam exhibeant reverentiam, admonitionesq; ipsorum, non aliter ac nostras accipiant, ipsiq; in omnibus (præsertim licitis

& honestis) obtemperent, verbis & actibus morosis (quod Deus avertat) iisdem nullo prorsus modo sint molesti, neque eorum familias perturbare, rei que Oeconomicae (nisi ipsismet rogantibus) sese miscere audeant. Silentium servant, debito praesertim tempore videlicet absolutis refectio-
num & recreationum [quae tamen in longum tempus pertrahi non debent) horis.

Hora certa cubitum se conferant, atq; surgant, quae per suos Superiores, pro temporis qualitate assignanda erit. Examen Conscientiae Vespertino tempore, singulis diebus faciant; Mane vero meditationi, adminus unum quadrantem impendant. Ac denique ante & post Missae celebrationem (quam praeter dies Festos, adminus ter in Septimana, juxta praescriptum Constit: absolvere obligantur) ita se gerant, prout superius de Beneficiatis & in Capit: Generali secundo. Lib: 2. Constit: 1. est praescriptum.

In suis habitaculis semper se contineant, neque sine licentia Superiorum suorum [quae absque legitima causa eis facile concedi non debet] extra septa domus Parochialis egredi audeant, multo vero minus Tabernas, aliaque loca Religiosis minus competentia adire, ibique (quod absit computationibus, Choraeis, alearum lusibus, aliisque inhonestis actibus, vacare praesumant. Quod si aliquis secus fecerit, liberum erit Superiori, tam insolenti Fratri paenam incarcerationis, cilicii, Jeunii & disciplinae, (prout superius dictum est) assignare, vel etiam si protervus fuerit, eum a Divinis ad tempus suspendere.

Inter alia autem, id vel maxime omnibus Vicariis ferio praecipimus, ut omnes a colloquiis & conversatione mulierum abstineant, neque cum illis (nisi specialis consensus Superioris, causaque legitima accesserit) colloquia habere audeant, multo vero minus easdem in sua habitacula ingredi patiantur; Si quidem id gravissime Statutis ordinis &
SS. Cano.

SS. Canonibus, ac recentioribus Bullis Pontificiis vetatur, & transgressores censuris Ecclesiasticis subiiciuntur.

Ne verò aliqua proprietatis suspitione, Fratres nostri Professi laborare videantur. Mandamus in virtute Sanctæ obedientiæ, ut in posterum omnes Vicarii, nil sine scitu suorum Prælatorum, penes quos interim manent, sive per modum doni vel Eleemosynæ, aut alio quocunque nomine ab ullo quopiam accipere, de illoque pro suo libitu disponente audeant, sed omnes & singulas obventiones & Eleemosynas, nec non quartualia, à Beneficiatis pendi solita, in communem carbonam ad id præparatam conferant, à qua una clavis penes Beneficiatum, altera penes Vicarios remaneat; Competenti verò tempore, quando id necessitas postulaverit, totam illam pecuniam, cura & industria Vicariorum acquisitam, Beneficiati non nisi in eorundem necessaria expendent, vel certè eandem inter illos distribuent, ita tamen ut nihil de pecunia accepta, Vicarii sine scitu Superiorum, in necessitates suas exponant, & quoties ab eis requisiti fuerint, sint de omnibus reddere rationem parati.

Quamvis autem vel maximè propriam quisque conscientiam attendere debeat, neque in alterius facta curiosius inquirere. Fraternalis tamen charitas exigit ut mutua à Fratribus extra manentibus ad invicem de alterius salute cura habeatur; Proindè Vicarios omnes in Domino hortamur, & omnes in conscientia obligamus, ut non tantum propria, sed etiam Superiorum suorum (quorum honestæ vitæ, & conversationis Religiosæ testes esse debent) conscientiæ rationem teneant, & si quid [quod absit] scandalosum in eis adverterint, id ad nos in posterum fideliter, sive scripto, sive quocunque alio modo deferre teneantur, omni tamen malo affectu odii invidiæ, aut vindictæ excluso.

Denique cum in Capitulo Generali i. prudenter sancitum habeatur, ut Vicarii triennio exacto, ad Conventum

revocentur, ne videlicet extra Claustrum manentes, in oblivionem Regularis disciplinæ, quæ maximè in Communitate vigere debet veniant, eandem ordinationem in posterum diligentius, quàm hactenus observandam, & eos Fratres qui ultra triennium extrà manent, in Conventum revocandos esse declaramus.

DE EXECUTIONE
PUNCTORUM,
Ex præcedenti Visitatione relictorum.

Quia verò nonnulli tam ex Beneficiatis quàm ex Vicariis, circa inquisitionem per Judices Commissarios, ad id specialiter deputatos reperti sunt, qui punctis sibi ex Visitatione Anno præcedenti per nos facta, ad exequendum relictis, vel non omnino satisfecerunt, vel penitus ea exequi neglexerunt: Idcirco ne iam se prorsus liberos ac immunes, ab eorundem executione existiment, serid mandamus ac præcipimus ut ea omnia & singula infra spatium unius Anni, à celebratione hujus Capituli computandi adimpleant, & exequantur; ac præterea illi qui Registra proventuum, ac suppellectilis tam Ecclesiasticæ, quàm Domesticæ, secum pro Capitulo præsentantulerunt, ut eadem infra Semestre in Conventum Michovientem transmittant, idque sub pæna privationis Beneficiorum, vel sub aliis, arbitrio nostro, irrogandis.

DE TEMPORE
OBLIGATIONIS,
Constitutionum, in præsentis Capitulo sancitarum.
Ut

UT autem ea omnia & singula Statuta, quæ in hoc Generali Capitulo divina inspirante gratia, Communi totius Ordinis nostri accedentes consensu sancita ac decreta sunt, debita mandentur executioni; nullaque in posterum obligationis incertitudo à quopiam ex Fratibus prætendi possit. Statuimus & decernimus, ut postquam præsentibus Constitutiones, sive scriptæ, sive Typis expressæ, ad manus in Conventum quidem Custodis, extra verò Provincialium Ordinis nostri devenerint, ipsiq; eas, Custos nimirum in Conventu, Provincialis verò in suis Provinciis publicaverint, & ad notitiam omnium Fratrum deduxerint, ab ipsa publicatione infra duos menses incipiant obligare, ità ut siquis posthac temerariè eis contravenire, vel eas aliter quàm par est, & per se sonant, pro suo libitu interpretari, ac proindè illorum executionem negligere ausus fuerit, pænas tam in iisdem Constitutionibus expressas, quàm etiam à nobis pro quantitate delicti imponendas, irremissibiliter sit luiturus.

H O R A R Y M D I S T R I B U T I O
A D D I V I N A O F F I C I A,

Et alia Regularia Munia in Conventu Miechoviensi
ordinate peragenda.

à Reverendissimo Dño Generali conscripta, & inter
alia Reformationis Puncta, ex visitatione Patri Custodi pro executione demandata.

M A T U T I N U M.

Hora

HOra solita videlicet circa mediam noctem post pulsam Campanæ, qui adminus uno quadrante præcedere debet, Fratres conveniant in Refectorium, ut inde in habitu decenti & zonis præcincti, omnes simul ad Chorum egrediantur. Diebus solemnioribus præsertim primæ Classis exceptis, quibus in posterum horæ Matutinæ, circa tertiam post mediam noctem, in Choro inferiori, januis Ecclesiæ apertis, solemniter decantari debebunt, quatenus illis populus; devotionis causa, commodius interesse possit.

Postquam in Ecclesiam convenerunt, facta ibidem Venerabili SACRAMENTO debita reverentia, dicta item flexis in terra genibus, Oratione Dominica, & Salutatione Angelica, à Patre Custode, vel si ipse absens fuerit, à Vicecustode signum inchoationis expectent, quo dato consurgant omnes, ad inchoationem officii, & sic stent usq; ad finem Gloria Patri &c.

Id decantando Matutino officio, aliisque diurnis horis, Pater Custos omnem curam adhibeat, ut sit cantus gravis, & intelligibilis, qui si aliqua præcipitatione vel concitata pronuntiatione præpeditus fuerit, manus pulsu in gravitate retineantur.

Intra Divinum Officium, nemo ex Choro seu Oratorio exire audeat, nisi legitima causa (venia tamen prius à Custode, vel in absentia ipsius à Vicecustode accepta) evocatus fuerit, sub pœna per Patrem Custodem assignanda.

Absolutis horis, cum exeundum erit, non nisi prius signo dato, simul omnes ex Oratorio egrediantur. Inde in Cellas, vel frigoribus ingruentibus, in commune hypocaustum sese recipiant. Nullusque audeat ineptis & vanis colloquiis, alios orationi vel lectioni vacantes impedire, vel silentium frangere; quod deinceps, exceptis recreationis horis, semper in Refectorio & Dormitorio exactissimè servari debet. Quod si quis contrarium fecerit, eum Vicecustos

stos of
rit; ad
vertere
ditus,
tutinu
fessis
gentia
rur: h
pœna
Punct
S
ex ho
Oratio
bus re

P Ri
fe
n
His c
porib
hora
Sacru
nes o
E
subse
perio
tum i
tum
Super
antur

stos officii admoneat, cujus monitioni si non obtemperaverit; ad Patrem Custodem deferatur, in quem ille gravius advertere debet. Si quis verò, nisi vera infirmitate impeditus, (de qua Patri Custodi certò constare debet) Matutinum officium intermiserit, is cum uno ex Fratribus Professis è Patre Custode deputato, illud absolvat; pro negligentia autem privatione unius ferculi; irremissibiliter puniatur: hoc adjecto quod ingravescente alicujus negligentia, pœna quoque debet ingravescere, juxta methodum in Punctis Reformationis à nobis præscriptam.

Si quis autem initio Matutini non adfuerit, vel aliquid ex horis diurnis neglexerit, is pro hac negligentia quinque Orationes Dominicæ tempore prandii flexis in terra genibus recitabit.

H O R A P R I M A & T E R T I A .

Primam pulsus præcedat media hora ut uno quadrante se vestiant, & altero meditationibus, & aliis piis Orationibus ad exercitium Matutinum spectantibus vacent. His completis signum detur ad inchoationem primæ: temporibus quidem æstivo & Adventus hora 6. Hyemali verò hora 7. Dum autem Prima in Hyeme decantatur lectum Sacrum, in æstate autem, circa ortum solis propter homines occupatos celebretur.

Post Primam immediatè Maturum Sacrum cantatum subsequatur, quo inchoato lectum quoque Sacrum in Superiori Oratorio per Presbyterum, à Patre Custode assignatum inchoari debet, quod integrum omnes Fratres, præsertim qui eo die non sunt celebraturi, sub pœna arbitrio Superiori irroganda, devotè & attentè audire à modo teneantur.

H

Post

51

De Distributione Horarum.

Post Maturum Sacrum Tertia immediatè, præsertim diebus profestis succedat; Hac absoluta quidquid supererit temporis infra Tertiam & Sextam, id totum impendent, Juniores quidem lectioni quæ prælegetur audiendis & aliis Scholasticis exercitiis; Presbyteri autem lectioni casuum Conscientiæ, & Sacræ scripturæ, nec quisquam vanis colloquiis vel minùs necessariis deambulationibus, alios impediatur. Et si quis talis repertus fuerit, in eum Pater Custos advertat. Si quis verò computationibus cremati, vel aliis minùs honestis occupationibus indulserit, talis graviori pœna mulctari debet.

SUMMUM SACRUM, & SEXTA.

Summum Sacrum diebus Festis statim post Tertiam subsequi debet, aliis verò diebus Æstivo tempore hora 9. Hyemali verò hora 10. per Scholares decantetur. Post Summum Sacrum in Festis duplicibus & semiduplicibus, reliquis verò temporibus ante (juxta ordinationem in Rubricis Missalis Romani præscriptam] Sextam Fratres cantabunt. Finita verò Sexta, vel Summo Sacro (post quod diebus solennioribus Sacrum lectum propter hospites haberi debet) omnes Fratres sub privatione nobilioris ferculi ad Benedictionem mensæ tempestivè conveniant, quæ absolvetur ab Hebdomadario cum gravi & distincta pronuntiatione.

P R A N D I U M.

JNera Prandium modestia & silentium juxta Constitutiones Ordinis serventur, & lectio Sacra instituat, ac unus ex Presbyteris secundum Ordinem cum uno, vel si necesse fuerit, etiam cum altero ex Junioribus mensæ inservi-

serviat.
in cœna

P R A N
No
um
do Psa
absolut
ctioni
concer
custod
gentes

P R O
ra
da
am ab
venian
ad Ch
nec ill
rit, is
S
Missæ
audire
Postq
in Sta
ne, o
neces
autem
& ali

serviat. Quæ ultra tres quadrantes tam in prandio, quam in cœna protrahi non debet.

N O N A.

Prandio finito post Gratiarum actiones ad decantandam Nonam [nisi ex præscripto Rubricarum ante Prandium esset absolvenda] in Chorum se conferant, & eundo Psalmum Miserere decenter & devote recitent. Nona absoluta horam unam recreationi impendent: hac finita lectioni & scripturæ Sacræ aliisque actibus Religiosam vitam concernentibus, operam dabunt ad Vesperas usque; Vicecustode tanquam morum Magistro id attendente, & negligentes Patri Custodi deferente.

V E S P E R Æ.

Pro Vespertinis precibus pulsabitur t̄mpore Æstivo hora 3. tempore verò Hyemali hora media post secundam, quæ per Scholares cantabuntur, pro quibus etiam absolvendis omnes Fratres in Oratorium semper conveniant. In Vigiliis autem & diebus solennioribus omnes ad Chorum inferiùs in Ecclesiam tempestivè descendant, nec illos Custos in Choro expectet; qui autem tarde venerit, is uno poculo cerevisiæ privetur.

Similiter etiam quicumque ex Fratribus diebus Festis Missæ solennis in Choro non interfuerit, vel Concionem audire neglexerit, privatione duorum ferculorum puniatur. Postquam verò in Chorum venerint, & locum proprium in Stallo occupaverint, statim cum ea qua par est devotione, orationibus incumbent, & à mutuis colloquiis, ac non necessariis deambulationibus abstinebunt. Post Vesperas autem habebunt recreationis mediam horam, deinde lectioni & aliis Religiosis exercitiis ad Completorium vacabunt.

C O M P L E T O R I V M & C Æ N A.

Completorium dato per Patrem Custodem sive per Vicecustodem signo, tempore quidem Æstivo hora 5. Hyemali verò media post quartam Fratres omnes cantabunt in Oratorio; quo finito Cæna seu Refectio succedat: in qua Silentium, Lectio Sacra, & alia omnia quæ de prandio præscripta sunt serventur.

H O R A R E C R E A T I O N I S,
Et dormitum se conferendi.

Post Cænam habeant unam horam in Refectorio, vel Dormitorio modestæ deambulationis ob digestionem, vel etiam honestæ ad invicem colloctionis. Qua finita & signo per Patrem Custodem dato, omnes statim ad Chorum conveniant, & Litanias in Officio Patronorum specificatas devotè decantent, ac inde recta in cubicula sese conferant, ibidemque uno quadrante examini Conscientiæ & Orationibus ex Thesauro Precum, vel aliis piis libellis ad id accommodatis vacabunt, altero autem vestes deponent, & cubitum se conferent; nec amplius deambulationibus, & multominus computationibus, tam in Refectorio quàm in Cellis indulgeant, nec ullus deinceps strepitus in Dormitorio audiatur, idquè sub pœna carceris unius diei irremissibiliter irroganda. Quicumque autem Ordinationi nostræ temerè contravenerit, in eum per Patrem Custodem severè advertatur. Et si quis (quod absit) fuerit incorrigibilis, ad nos pro graviore animadversione deferatur. In cujus rei fidem, præsentibus manu propria subscripsimus, & Sigillo nostro communiri mandavimus. Dat: in Conventu nostro Miechoviensi die 9. Novembris.

Anno Domini 1619.

Literæ

Literæ Indictionis Capituli Generalis.

M A T H I A S
L U B I E N S K I

CANONICORUM Regularium Ord: Sepulchri Dñi
Hierosolymitani, Conventus Miechoviensis PRÆ-
POSITUS Generalis &c. &c.

*Universis & singulis Rndis ac Venerabilibus Fratribus,
Præpositis, Parochis, ac cæteris Canonicis Regulari-
bus SS. Sepulchri Domini Hierosolymitani qui
Capitulo Generali Miechovien: interesse tenen-
tur. Fratribus charissimis Salutem in Domino.*

Laudabili usu, ac diuturna consvetudine, in Religione
nostra receptum & observatum fuisse, cum ex traditio-
ne Majorum nostrorum, tum ex variis literarum mu-
nimentis ad nos transmissis intelleximus, ut singulis trien-
niis, visitatione Ecclesiarum Conventui nostro Generali Mie-
choviensi annuarum præmissa, Capitula Generalia indice-
rentur, ad quæ omnes Ordinis nostri Fratres, præsertim
verò ij, quibus cura alicujus Ecclesiæ est demandata, con-
venirent

venirent, & ad Regularem disciplinam retinendam ac restaurandam in communi Consilia sua conferrent. Quæ quidem consuetudo, cum jam à multis Annis sit intermissa, non sine insigni Religionis nostræ iactura; Nos quamprimum divina voluntate ita disponente, & unanimi Consensu omnium vestrum ad id accedente, regimini (licet indigni) hujus Universi Ordinis ante triennium admoti sumus, statim de indicendo hoc Generali Capitulo serio cogitare cepimus. Cùm tamen ad id ritè & utiliter obeundum plurimum conducere videremus, si prius statum & conditionem omnium Ecclesiarum nostræ Jurisdictioni subjectarum perspecta haberemus; ideo quamprimum nobis per alias occupationes licuit, Anno Superiore universum ferè Regnum ejus rei causa obivimus, & singulas Ecclesias Ordinis nostri (ijs tantum exceptis, quæ extra fines Regni, ob præsentibus ibidem motus, commodè adiri non poterant) in persona nostra adiimus & visitavimus. Quo quidem negotio ut cunq; pro virium nostrarum imbecillitate peracto, & iis quæ ad præsens necessaria esse videbantur, in singulis Ecclesiis præscriptis, & ordinatis, communicato prius cum Consiliariis nostris Consilio, Generale Capitulum hoc Anno Miechoviam convocandum & indicendum, Deo omnipotente authore esse censuimus, prout per præsentibus literas nostras, [quod utinam Religioni nostræ feliciter cedat] convocamus & indicimus, Die Decima nona Mensis Octobris Anni præsentis inchoandum. Cui quidem Capitulo, etsi omnes Fratres etiam extra Conventum degentes, de jure & consuetudine adesse obligantur, ne tamen Ecclesiæ illæ, quibus inserviunt, si omnes eas desererent, debitis interea officiis defraudentur, hoc moderamen adhibendum esse duximus, ut uno, vel altero Fratre [quod si solus tantum sit curatus, aliquo sæculari Presbytero] penes Ecclesiam reli-

cto,

cto, q
rati, p
chovi
tione,
poner
libet
ras; E
ac Inv
ter, no
suarum
nibus
ptis h
(quod
vel ob
cùm s
fitis, s
illum
re, no
rum i
ad qu
Ordin
Donec
hujus
num
rum r
niore
Ille a
ferre,
tem c
pænis
ac ali
Ac in

Et, qui aliorum absentiam suppleat, reliqui omnes, tam Curati, quam etiam Vicarii, pro die Superius specificata Michoviam se sistant, atque præhabita secum matura deliberatione, ea parata habeant, quæ in hoc Capitulo utiliter proponenda esse censuerint. Ac præterea Curati omnes, ac quilibet eorum afferant secum suas præsentationes & Investituras; Rationes suorum Proventuum; Indices rerum suarum, ac Inventaria suppellectilis Ecclesiæ: sintq; parati sufficienter, nos, ac universum Capitulum informari, de Ecclesiarum suarum statu, nec non etiam de eo, quomodo Ordinationibus nostris, ex præcedenti visitatione nostra sibi præscriptis hæctenus satisfecerint. Quod si verò aliquis eorum (quod tamen minimè optamus) vel ob decrepitam ætatem, vel ob adversam valetudinem, adesse non possit, is tamen cum sufficienti absentia suæ excusatione, & cum aliis requisitis, superius specificatis, Vicarium suum expedire, vel si illum non habuerit, per viciniorem Fratrem ea transmittere, non negligat. Ut autem præsentés litteræ, ad eorum quorum interest notitiam citius perveniant, volumus ut ab eo, ad quem primo à nobis transmissæ fuerint, ad viciniorem Ordinis nostri Ecclesiam, sine ulla mora, transmittantur. Donec circulus Ecclesiarum eo Ordine, qui in superficie hujus edicti nostri, adnotatus est, absolvatur, & penes ultimum remaneant: cum attestatione singulorum Beneficiariorum nostrorum, quando ad illos delatæ, & quando ad viciniorem Præpositum, vel Parochum, ab iis transmissæ fuerint. Ille autem ad quem postremò pervenerint, eas secum adferre, & in futuro Capitulo exhibere teneatur. Hæc autem omnia & singula in virtute Sanctæ obedientiæ, & sub pænis à Canonibus, contra ejusmodi negligentes constitutis, ac aliis à nobis, pro arbitrio nostro infligendis præcipimus. Ac in evidentius ejus rei testimonium, præsentés manu

nostra

nostra subscriptas, Sigillo nostro communi mandavimus.
Datum in Conventu nostro Michoviensi. Die terti-
tia Mensis Augusti. Anno Millesimo, Sexcen-
tesimo. Vigesimo.

CO

GE

ORD

laris

I

L

DEI

TIA

GE

Et à

T

Legum in Capto 2do Gualt assignata - fol. 16

institucio-
tos intra
atur, illis
tibus, id
udicave-
e arctiori
eriorum,
interes-
t, ibique
ficienem
am tem-
avare sub
ibus No-

concessa
s, aut in-
ulis præ-

iori sunt,
delique-
unc obti-
as, se su-
die 19.

600.

Bibl Jag

600

KSIĘGARNIA

ANTYKWARIAT

DOM
KSIĄZKI
DOM

170033 F

stdr0022372

Biblioteka Jagiellońska

